

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANA BİLİM DALI

TÜRK RAP MÜZİĞİNDE YAŞANAN DEĞİŞİM
-UYGULAMALI VE KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA-

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Selin OTCAN

Niğde
Ağustos, 2020

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANA BİLİM DALI

TÜRK RAP MÜZİĞİNDE YAŞANAN DEĞİŞİM
-UYGULAMALI VE KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA-

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Prof. Dr. Feyzan VURAL

Hazırlayan

Selin OTCAN

Danışman: Prof. Dr. Feyzan VURAL

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Burcu ÖZER

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Fulya SOYLU BAĞÇECİ

Niğde

Ağustos, 2020

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Türk Rap Müziğinde Yaşanan Değişim”-Uygulamalı ve Karşılaştırmalı Bir Çalışma- başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde tez yazım kılavuzuna uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiği ve çalışmanın içinde kullandıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Selin OTCAN

ONAY SAYFASI

Prof. Dr. Feyzan VURAL danışmanlığında **Selin OTCAN** tarafından hazırlanan " **Türk Rap Müziğinde Yaşanan Değişim** " adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzikoloji Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tarih:24/08/2020

JURİ :

Danışman : Prof. Dr. Feyzan VURAL

Üye : Dr. Öğr.Üyesi Fulya Soylu BAĞÇECİ

Üye: Dr. Öğr.Üyesi Burcu ÖZER

ONAY :

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun Tarih vesayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Emin Hüseyin ÇETENAK
Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Bu çalışmada; Türkçe sözlü rap müziğinde son on yıl içerisinde yaşanan değişim, parçaların içerisinde verilen mesajlar, parçaların melodik yapı ve alt yapısının yaşadığı değişimler incelenmiş; on yıl öncesinde yapılmış olan araştırma ile sonuçlar karşılaştırılmıştır.

Başta çalışmam boyunca bana desteğini ve sabrını hiç esirgemeyen, sadece bu çalışma süresince değil, bilgi ve tecrübesi ile hayatım boyunca yoluma ışık tutacak olan saygıdeğer danışman hocam Prof. Dr. Feyzan VURAL'a, yine çalışmam boyunca destek veren sayın hocam Prof. Dr. Timur VURAL'a, uzakta da olsak her zaman desteğini hissettiğim İdil ILICAK ÖZKAN'a, değerli arkadaşım Osman SARIKAYA'ya, bu süreçte sabır ve anlayış gösteren annem Kıymet SALAN'a ve eşim Levent OTCAN'a hiçbir zaman desteklerini esirgemedikleri için teşekkürlerimi bir borç bilirim.

ÖZET
YÜKSEK LİSANS TEZİ

“TÜRK RAP MÜZİĞİNDE YAŞANAN DEĞİŞİM”
-UYGULAMALI VE KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA-

OTCAN, Selin
Müzikoloji Ana Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Feyzan VURAL
Ağustos 2020, 104 sayfa

İlk olarak Almanya'daki Türkler arasında yayılmaya başlayıp sonrasında gurbetçiler tarafından ülkemize taşınan rap müzik kısa sürede ülkemizde kabul görmüştür. En çok dinlenen müzik listelerinin baş sıralarında yer almaya devam etmekte, etkisi de her geçen gün artmaktadır. Yapılan ön araştırma ve tamamlanmış çalışmalar incelendiğinde, rap müziğin içerisinde geçen sözlerin şiddet, argo, küfür, umut, umutsuzluk, cinsiyet ayrımı, karşı cinsi aşağılama, yabancı sözcük kullanımı ve madde kullanımına özendirme gibi olumsuz özellikler barındırabildiği görülmüştür.

Bu çalışmada Türk rap müziğinin olumlu ve olumsuz yönlerini ve şarkıların içerisinde geçen sözlerin verdiği mesajları, daha önceki yıllarda yapılmış olan müzikal beğeni çalışmaları ile karşılaştırıp yorumlamak hedeflenmiştir. Sözü edilen hedefe yönelik olarak Niğde ili ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin müzikal beğenilerini saptamak amacıyla bir anket uygulaması yapılmıştır. Bu uygulama ile öğrencilerin müzikal beğenileri içinde rap müziğin yeri, en sık dinlenen rap şarkıcı ve grupların tespiti ve en sık dinlenen şarkıların belirlenmesi hedeflenmiştir. Belirlenen bu rap parçalarındaki olumlu ve olumsuz öğeler tespit edilerek, geçmiş yıllarda bilhassa Feyzan GÖHER (VURAL) danışmanlığında Burcu TAŞAL tarafından üniversitemizde tamamlanmış olan “Şarkı Sözlerinde Şiddet Ögesi - Aksaray İli İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri ile Yapılan Bir Çalışma-“ başlıklı tez çalışması ile karşılaştırmalar yapılmıştır. Şarkıların içerisindeki olumlu ve olumsuz mesajlar açısından on yılda yaşanan değişimler ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Rap Müzik, Türkçe Rap Müzik, Hip-hop, Şiddet

ABSTRACT
MASTER THESIS

“Changes Occurred In Turkish Rap Music”
–A Practical And Comparative Study-”

OTCAN, Selin
Musicology Administration
Supervisor: . Prof. Dr. Feyzan VURAL
August 2020, 104 pages

Music, which firstly started to spread among Turkish people living in Germany and brought to our country by expats, was accepted in our country in a short time. It continues to take place at the top of the most listened music lists and its effect is increasing everyday. When the preliminary researches and completed studies are examined, it is found to contain negative features like violence, slang, swearing, hope, hopelessness, gender discrimination, humiliation of the opposite sex and encouragement to using drugs..

In this study it is aimed to compare the positive and the negative aspects of Turkish rap music and the messages given by the words in the songs with the studies made on the musical tastes in the previous years. Intended for the mentioned aim, a survey was made to identify musical tastes of the 11th grade students of Niğde province. By this application, it is aimed to determine the place of Rap Music within the musical tastes of the students, the most frequently listened rap singers and bands and the most frequently listened rap songs. By determining positive and negative elements in these rap tracks, comparisons especially with the study entitled “The Violence Factor in Song Lyrics-A study applied on the secondary school students in Aksaray Province” , which was completed by Burcu TAŞAL under the consultancy of Feyzan GÖHER (VURAL), was made.

Key Words: Rap Music, Turkish Rap Music, Hip-hop, Violence

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ.....	i
ÖN SÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLolar LİSTESİ.....	vii
EKLER LİSTESİ.....	viii
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	2
1.2. Alt Problemler.....	2
1.3. Araştırmanın Amacı.....	3
1.4. Araştırmanın Önemi.....	3
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3
1.6. Varsayımlar.....	3
İKİNCİ BÖLÜM.....	4
2. İLGİLİ YAZIN ALANI.....	4
2.1. İlgili Literatür.....	4
2.2. Kavramsal Çerçeve.....	5
2.2.1. Rap Müzik.....	5
2.2.1.1. Hip Hop Kültürü.....	5
2.3. Türkçe Sözlü Rap Müzik.....	8
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	19
3. YÖNTEM.....	19
3.1. Araştırmanın Modeli.....	19
3.2. Evren ve Örneklem.....	19
3.3. Veri Toplama Teknikleri.....	19

3.4. Verilerin Analizi.....	20
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	21
4. BULGULAR VE YORUMLAR.....	21
4.1. Kişisel Bilgilere İlişkin Bulgular.....	21
4.2. Alt Problemlere İlişkin Bulgular.....	22
4.3. Karşılaştırma.....	36
4.3.1. 2009 Yılına Ait Tablolar ile 2020 Yılına Ait Tabloların Karşılaştırılması.....	37
4.3.2. 2009-2020 Yılına Ait Şarkı Sözlerinin ve Müziğinin Karşılaştırılması.....	41
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	43
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	43
5.1. Sonuçlar.....	43
5.2. İki Araştırmanın Sonuçlarının Karşılaştırılması.....	45
5.3. Öneriler.....	47
KAYNAKÇA.....	49
EKLER.....	50
EK-1. En Sevilen İlk 20 Parçanın Sözleri.....	50
EK-2. Anket İzin Belgesi.....	88
EK-3. Anket Uygulanan Okullar Listesi.....	91
ÖZGEÇMİŞ.....	92

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyetlerini Gösteren Dağılım	21
Tablo 2 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Annelerinin Mesleklerini Gösteren Dağılım	21
Tablo 3 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Babalarının Mesleklerini Gösteren Dağılım	22
Tablo 4 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Müzik Dinleme Sürelerini Gösteren Dağılım.	22
Tablo 5 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Müzik Dinleme Nedenlerini Gösteren Dağılım.	23
Tablo 6 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Çok Hangi Ortamda Müzik Dinlediklerini Gösteren Dağılım.	24
Tablo 7 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Çok Dinledikleri Müzik Türünü Gösteren Dağılım	24
Tablo 8 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Rap Müziğini Ne Derecede Sevdiklerini Gösteren Dağılım.	25
Tablo 9 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Sevdiği Şarkıcı yada Müzik Gruplarını Gösteren Dağılım.	26
Tablo 10 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Sevdiği Rap Müzik Şarkıcı yada Gruplarını Gösteren Dağılım.	27
Tablo 11 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Sevdiği Sevdikleri Rap Müzik Parçalarını Gösteren Dağılım.	28
Tablo 12 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Sevdiği Sevdikleri Rap Sanatçıları yada Gruplarını Beğenme Nedenlerini Gösteren Dağılım.	33
Tablo 13 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Sevdiği Sevdikleri Rap Müzik Dinlerken Neler Hissettiğini Gösteren Dağılım.	34
Tablo 14 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Sevdikleri Şarkıların Diziler İçinde Ne Sıklıkla Yer Aldığını gösteren Dağılım	34
Tablo 15 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Müzik Dinlerken En Çok Hangi Cihazı Kullandıklarını Gösteren Dağılım.	35
Tablo 16 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Dinledikleri Müziğe Nasıl Erişmekte Olduğunu Gösteren Dağılım.	36
Tablo 17 2009-2020 yılına ait en sevilen müzik türleri karşılaştırılmıştır.....	
Tablo 18 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin 2009 yılına ait en çok dinlenen sanatçı/grup dağılımı	
Tablo 19 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin 2009 Yılına ait en çok dinlenen müziğe ulaşma araçları dağılımı	
Tablo 20 Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin 2009 Yılına ait parçaların dinlenme nedenleri dağılımı	

EKLER LİSTESİ

EK-1 "En Sevilen İlk 20 Parçanın Sözleri"

EK-2 "Anket İzin Belgesi"

EK-3 "Anket Uygulanan Okullar Listesi"

1.BÖLÜM

1.GİRİŞ

Bu bölümde, Türkçe sözlü rap müziğinin gelişimi ve içeriğine yönelik bilgi ve bulgulara geçmeden evvel, rap müziğin ortaya çıkışına kısaca değinilmiştir. Amerika'da yaşayan Batılılar ile oraya zorla götürülen Afrikalılar arasındaki çatışma, Afrikalı gençleri psikolojik olarak etkilediğinden ve sokaklardaki çatışmalarda her gün onlarca Afrikalı genç yaşamını yitirdiğinden, Afrikalı sivil savunma örgütleri, gençleri daha sosyal uğraşlara yönlendirmek için kampanyalar başlatmışlardır. O dönemde disko müziği de çok yaygındır ve Afrikalılar için müzik, hayatlarında önemli bir yer tutmaktadır. İşte böyle bir dönemde Afrikalı gençler bu müziğe ve eğlenme biçimine kendi kültürlerini, müzik anlayışlarını da ekleyerek farklı türler ortaya çıkarmaya başlamışlardır. Böylece müzikle daha çok zaman geçiriyorlar ve siyasi çatışmalardan uzak kalabiliyorlardı (Karadeniz, 2019: 72-73). Sosyal uğraşların içerisinde en önemlilerinden sayılan müzik; Afrikalı gençlerin imdadına yetişmiş, onları; bu gergin ortamdan ve çatışmalardan uzak tutmaya çalışmıştır.

Afrikalılar, hip-hop kültürü ve rap müziğinden daha önce geliştirmeye başladıkları blues ve jazz tarzı müziklere tarlalarda ezilen insanların yaşam tarzlarını anlatarak başladılar. Ötekileştirilen tarz, kısa bir süre sonra Avrupa başta olmak üzere tüm dünyada yaygın olarak dinlenmeye başlamıştır. Zamanla Afrikalıların Jazz ve blues tarzına alternatif olarak ortaya çıkardıkları rap müzik ise Amerika'da başlayıp hızla yayılmış ve Avrupa'ya ulaşmıştır. Burada yaşayan gurbetçi Türkler tarafından da kısa zamanda benimsenmiş ve Türkçe sözlü rap müzik 90'lı yıllarda Türkiye' de tanınmaya başlamıştır. Konu ile ilişkili detaylı bilgi çalışmanın ikinci bölümünde sunulmaktadır.

1.1.Problem Durumu

Araştırmanın problem durumu “Niğde ili ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin müzikal beğenilerinde rap müziğin yeri, rap müziğinin içerisinde barındırabileceği olumlu olumsuz mesajlar ve Türk rap müziğinin on yıl içerisinde yaşadığı değişimler nelerdir?” olarak belirlenmiştir.

1.2.Alt Problemler

Araştırmanın problem durumuyla ilişkili olarak seçilen örneklem içerisnde şu alt problemlere cevap aranmıştır:

1.2.1.Niğde ili ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin günlük müzik dinleme süreleri nelerdir?

1.2.2.Niğde ili ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin müzik beğenilerinde hangi müzik türleri yer almaktadır?

1.2.3.Niğde ili ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin en sık dinledikleri rap şarkılar nelerdir?

1.2.4.Niğde ili ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin en çok dinledikleri müzik şarkıcıları/müzik grupları kimlerdir?

1.2.5.Niğde ili ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin en beğendikleri rap müzik şarkıcıları/müzik gruplarını kimlerdir?

1.2.6.Niğde ili ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin rap müzik şarkıcılarını/müzik gruplarını beğenme nedenleri nelerdir?

1.2.7.Niğde ili ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin rap müzik dinlerken hissettikleri duygular nelerdir?

1.2.8.Niğde ili ortaöğretim 11. sınıf öğrencileri en çok hangi cihazı kullanarak müzik dinlemektedirler?

1.2.9.Niğde ili ortaöğretim 11. sınıf öğrencileri dinledikleri müziklere en çok hangi uygulamadan erişmektedirler?

1.2.10.2009 yılında en sık dinlenen rap şarkıları ile günümüz rap şarkıları arasında ne gibi sözel farklılıklar vardır?

1.2.11.2009 yılında en sık dinlenen rap şarkıları ile günümüz rap şarkıları arasında ne gibi müzikal farklılıklar vardır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; örneklem grubundaki öğrencilerin müziksel beğenileri içinde rap müziğinin yerini saptamak, en çok dinlenen günümüz rap şarkıların barındırdığı olumlu / olumsuz öğeleri tespit etmek; Türk rap müziğinin son on yılda yaşadığı değişimi irdelemektir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma; Türkçe sözlü rap müziğinin son on yılda artarak devam eden popülerliği göz önünde bulundurulduğunda daha önce yapılmış olan araştırmalarda ortaya çıkan olumsuz öğeler ve mesajlarda bir değişim olup olmadığının saptanması açısından önem arz etmektedir. Bununla birlikte şarkılarda kullanılan melodik yapı ve alt yapının yaşadığı değişimlerin tespiti de müzikolojik açıdan önemlidir.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma; Niğde ili merkezinde bulunan MEB'e bağlı beş ortaöğretim okulu ve 2019-2020 öğretim yılında bu okullarda okuyan 11. sınıf öğrencileri ile sınırlıdır. Söz konusu okulların isim listesi Ek-3'de verilmiştir.

1.6. Varsayımlar

Bu araştırmada seçilen yöntem ve kullanılan veri toplama araçlarının, araştırmanın amacına, konusuna ve problem çözümüne uygun olduğu, veri toplama aracı olarak hazırlanan anketin, geçerli ve güvenilir olduğu, anketi yanıtlayanların verdiği cevapların gerçeği yansıttığı, verilerin çözümünde kullanılan istatistiksel analizlerin, yeterli ve güvenilir olduğu, seçilen örneklemin evreni temsil edecek nitelikte olduğu varsayılmıştır.

2.BÖLÜM

İLGİLİ ALAN YAZINI

2.1. İLGİLİ LİTERATÜR

Bu kısımda, rap müzik ile ilgili daha önce yapılmış çalışmalara yer verilmiştir. Kısaca açıklanan kaynaklar aşağıda yer almaktadır.

Taner ULUÇAY (2012)“Lise Öğrencilerinin Dinledikleri Müzik Türlerinin Şiddet Eğilimlerine Etkisi” doktora tezinde; 15-18 yaş aralığında yer alan, öğrenim gördüğü ortaöğretim kurumunda müzik eğitimi almış ya da almamış olan lise öğrencilerinin şiddet eğilimleri üzerinde müzik eğitiminin etkisi var mıdır? Sorusuna cevap aranmıştır.

Umut MİŞE (2018)“Rap siyaseti; İstanbul’da Dışlanmayı İfadenin Bir Aracı Olarak Rap Müzik” İngilizce yüksek lisans tezinde; Rap müziğin muhalif bir enstrüman olarak ekonomik ve sosyal eşitsizliklere, ayrımcılık ve dışlanmaya karşı direnişin aracı olarak kullanıldığının tespiti yapılmıştır.

Merve Betül KAYNAK (2011)“Muhafazakâr Gençliğin Bir İfade Biçimi Olarak Türkçe Rap ve Türkiye’de Hip-Hop Kültürü” yüksek lisans tezinde; Türkiye’de hip-hop kültürünün ve Türkçe rapin bütünsel bir incelemesi ve muhafazakar gençlik nezdindeki anlamını ortaya koymaya çalışan bir araştırmadır.

Hülya AYTULUM (2019)“Popüler Kültür Bağlamında Rap Savaşları ve İslami Rap Müzik Üzerine Bir İnceleme” makalesinde rap müziğin popüler kültürle ilişkisi, değişkenlere din parametresi katılarak sorgulanmış ve çalışma sonunda sekülerleşme paradigmasını besleyen sonuçlar elde etmek amaçlanmıştır.

Burcu TAŞAL 2009 “Şarkı Sözlerinde Şiddet Ögesi: Aksaray İli İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri ile Yapılan Bir Çalışma” yüksek lisans tezinde ilköğretim ikinci kademe seviyesindeki öğrencilerin en sık dinledikleri müzik grubu ve şarkıcıları belirleyerek, bu şarkıcıların şarkı sözlerinde geçen şiddet öğelerini tespit etme, konu ile ilgili saptamalar ve önerilerde bulunmayı amaçlamıştır.

Furkan DİLBEN (2016)“Varoluşların Sözü: Arabesk- Rap’ Arabesk Bağlamla Rap Müzik” yüksek lisans tezinde; Arabesk müzik ile arabesk rapin benzerliklerinin ve taşıdıkları mesajlar üzerinden gençlere kattıklarının karşılaştırıldığı bir çalışmadır.

JÖNTÜRK (2003) “Bir Gençlik Çığığı Hip- Hop Kültürü” adlı kitabında Türkçe rap müziğı alanında yer alan sanatçıların hip-hop kültürü ile çelişen yönlerini anlatmıştır.

Teoman KARADENİZ (2019) “Hiphop Amerikan Kültürü Değıldir” adlı kitabı, hip-hop kültürü hakkında bugüne kadar yanlış bilinenleri anlatmaya çalıştığı kitabıdır.

Aşkan Deniz ÖZTÜRK (2012) “İDA Şu Hip-hop Dedikleri” Hip-hop kültürünün temelinde yer alan değerlerden protest dil ve eleştirel yapıya sahip bir kültür olduğu ile alakalı anlatımlar yaptığı kitabıdır.

Burada da sunulduğu üzere rap müzik ile ilgili yapılan çalışmaların sayılarının az olduğu görölmektedir.

2.2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.2.1.RAP MÜZİK

Açılımı ‘Rhytm And Poem’ (‘Ritim ve Şiir’ ya da ‘Ritmik Şiir’) veya ‘Rhythmic African Poetry’ (Ritmik Afrika Şiiri) sözcüklerinin kısaltması olduğu görüşü yaygın olan rap kelimesi aslında İngilizce sözlük anlamı olarak ‘ağır eleştiri’ anlamına gelmektedir (Angı, 2005: 68). Rap müzik, hip hop kültürünün 4 alt dalından biridir. Diğer dallar ise break dance, disk jokey ve grafitidir.

2.2.1.1.Hip Hop Kültürü

Hip-hop’ un doğuşunun Afrikalıların, temelde yaratıcı ile konuşma ve doğaya hayranlıklarını aktarmaya yönelik haykırış ve buna uygun dans figürlerine dayandığı düşünölmektedir. Hip-hop yeni dünya düzeninde kendine hemen yer bulamamıştır. Buna rağmen dışlanmış, ötekileştirilmiş kesiminin dili olarak hitap ettiği kesim içinde hızla yayılmıştır (Karadeniz, 2019: 76).

Hip-hop 1970’li yılların sonlarında Amerika’da kötü koşullarda azınlık olarak yaşayan siyahilerin gündemden uzaklaşmak, eğlenmek için oluşturduğu bir kültür ve yaşam tarzıdır.

Ancak genel olarak hip-hop kültürünün ortaya çıkışına bakıldığında aslında bu kültürün sanıldığı gibi protest bir tavır olarak doğmadığı görölmektedir. Aksine bir eğlence kültürü olarak ortaya çıkmıştır. Kelime anlamı “kalça sallamak” tır. İsyan

için doğan bir kültürün adının, kalça sallamak olması tezatır. İlk başlarda gençlerin siyasi ortamın bunalımından uzak tutulması amacı ile başlatılan ve bir noktaya kadar da başarılı olan bu eğlence akımı, rap müziğin doğuşu ile protest bir yapıya bürünmüştür. Gençler, seslerini duyurmak için Afrikalı toplumların kendi şarkı söyleyiş biçimlerini de uygulayarak rap müziği bir silah olarak kullanmışlardır. Hip-hop' un içerisinde Afrikalıların isyanını ortaya çıkaran ilk öge rap müziktir (Karadeniz, 2019: 74). Bu bağlamda rap müzik isyanın ritmik bir sesleniş olduğunu düşünmemize sebep olabilir.

Genel olarak hip-hop bütün bu yaşanan ezilmişliğe, dışlanmışlığa karşı fiziksel olarak savaşmadan, zarar vermeden kelimelerle isyanının, isteğin, sıkıntıların ve dünya görüşünün aktarılması ve kişilerin kendini savunmasıdır. Bu sebeple undergrand(yer altı) diye nitelendirilir. Hip-hop kendilerince itilmiş, ezilmiş insanların haykırışı ile yer altından çıkışı gibi nitelendirilebilir. Onlara göre hip-hop uyuşan beyinlerin değil düşünen beyinlerin kültürüdür ve hip-hop'un en güçlü elementi rap müziktir. Ayrıca Afrikalı gençler yaşadıkları ezilmişliğin ve itilmişliğin karşısında kendilerini savunurken, birilerine zarar vermek yerine şarkılardaki sözlerle düşüncelerini dile getirmeye başlamışlardır. Zaten hip-hop kültürünün ortaya çıkış amacı da budur. Fiziksel olarak şiddetten kavgadan uzak durmak, istenileni ya da hissedileni yerine göre dansa yerine göre söze aktararak hem kendini suçtan korumak hem de kimseye zarar vermemektir.

1970'li yıllarda ortaya çıkan rap müzik; blues, funk ve ritim karıştırılıp müzik alt yapısı (beat)¹ hazırlayıp üstüne, uyak (rhyming) ²ve doğaçlama (freestyle³) yaparak yeni müzik akımının oluşturulması ile başlamıştır. Bu tarihten önce blues ve jazz, başkaldırmadan yaşanan boyun eğmenin hüznünü anlatırken, rock müzik ile birlikte bu hüzne biraz hareket gelmiştir. 1970'lerde ise rock müziğin yerini yavaş yavaş rap müzik almaya başlamıştır. Bir diğer ifade ile rap ezilmişlerin çığılığı olarak ortaya çıkmıştır.

Rap müzik, hip-hop kültürü içindeki bireylerin kendilerini ifade etme ve küresel arenada tanınma talebi olarak görülmektedir (Aytulum, 2019: 219).

¹ Rap şarkılarda arka planda çalan ritmik müzikal altyapıya denir.

² Kafiye demektir.

³ Serbest stil demektir.

Kendilerini ifade etme ve tanınma taleplerini iletmede rap müzik bir araç olarak kullanılmış ve ezilenleri şiddetten koruma, suça eğilimi azaltma amacına hizmet etmiştir.

Rap müziğin öncüsü olarak kabul edilen Jameika asıllı Kool Herc'in DJ 'lik kültürünü ilk kez New York'a getirdiği kabul edilmektedir. Herc'in ilk kez başka parçaların "beat" larını kullanmaya başladığı fark edilmiştir. O zamanın öncü isimleri Afrika Bambaata ve Grand Master Flash icra ettikleri müziklerde ritmi durdurmadan geçiş tekniği yarattıkları kabul edilmektedir. Bununla birlikte 1979 yılında Sugar Hill Gang grubu tarafından seslendirilen ve en sevilen şarkılar listesine girerek dünyaya rap müziğini tanıtan şarkı ise "Rapper's Delight" adlı parça olmuştur. 1981 yılında Grand Master Flash tarafından "The Message" isimli parça seslendirilmiştir. 1983 yılında ise "Wild Style" isimli hip-hop içerikli ilk filmin gösterime girmesi, hip-hop ve rap kültürünün dünya ülkeleri tarafından tanınmasına katkıda bulunmuştur. İlk kadın rap sanatçısı ise Roxanne Shante 1984 yılında müzik piyasasına girmiştir (Öztürk, 2012: 22). Bu tarihten sonra rap müzik daha geniş kitlelere ulaşmaya başlamıştır. Birçok ülkede rap grupları oluşmuş ve bu müzik türü piyasaya emin adımlarla girmiştir.

Böylece bilhassa siyahiler, yarattıkları bu yeni müzik ve kültür aracılığıyla günlük yaşamda karşılaştıkları çelişki ve zorlukları ilk elden anlatma imkânı bulmuşlardır (Jöntürk, 2003: 14). Siyahilerin bu çığılığı karşılık bulmuş; kendi ürettikleri, dertlerini dillendirmeye çalıştıkları bu müzik türü giderek yayılmaya başlamıştır.

Amerika'nın siyah ve Latin topluluklarında başlamasına rağmen, zamanla küresel başlı başına bir kültür haline gelmiştir. Bugün dünyanın herhangi bir başkentinde marjinalleşmeleri hakkında benzer sözleri, müzikleri, giysileri kullanarak rapper üslubu ile konuşan gençlik grupları bulmamak hemen hemen imkânsız gibidir. Örneğin doğu Hindistan'da gençler Hint melodilerini İngiliz rap müziği ile birleştirmiş ve kendi sokak formunu üretmiştir. Bunun yanı sıra Fransa'da yoksul Yahudiler, Ortadoğulu, Batı Afrikalı gençliğin tarzını ve rap müziğini kendilerince yorumlamışlar. Japonya'da kadın rapçiler de kendilerine yönelik cinsiyet ayrımcılığı ve kısıtlamalara karşı rap müziğini yorumlayıp söylemişlerdir (Öztürk: 2012: 20). Bir başka ifade ile birçok ülke de hip-hop anlayışını benimsemiş ve özellikle rap müzik dalında Amerika'dan etkilenmiş ve kendi

toplumlarına bunu uyarlamışlardır. Ortak husus ise dünyada da ilk başta toplum içinde maddi veya statü açısından geride kalmış kişilerin müziği haline gelmesidir.

Öztürk, rap müziğinin gelişimini şu şekilde aktarır: Rap müzik ilk yıllar etkisini çok hissettirmese de teknolojinin ilerlemesi ile 80’li yıllarda hızlı bir şekilde ilgi görmeye başlamıştır. Başta Amerika ve Avrupa’nın büyük şehirlerinde olmak üzere ortaya çıkan rapçiler (rapperlar) çeşitli düetler yaparak adlarını duyurmuşlardır. Rap müzik daha fazla kesime yayılmaya başlayınca da farklı tarzlar ve belli kollar oluşmaya başlamıştır. Japon sosyolog Halifu Osumare’ye göre bölgesel düzeyde söylenen lirikler⁴ haberleşme aracıdır. Bu durum genre (tür) olarak adlandırılır. Ancak bu genrenin beraberinde hizipleşme (kutuplaşma) getirdiğini de belirtmiştir. Bunlardan en önemlileri East Coast Rap (doğu yakası) ve West Coast Rap (batı yakası) kollarıdır. East Coast Rap; politika, depresiflik, adaletsizlik, eşitsizlik gibi konuları ele alırken, West Coast Rap ise para, silah, hayatın eğlenceli ve güzel yanlarını konu edinmiştir. Bu kollar zaman içinde rap şarkıcıları arasında diss atma/dissleşme diye adlandırılan atışmaların ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Gruplar birbirlerini hedef alan şarkılar söyleyerek, kendi aralarındaki tabir ile diss atmaya başlamışlardır.

Temelinde ezilenlerin kendini ifade etme biçimi olarak ortaya çıkan rap müzik, zamanla daha agresif bir müzik türü haline gelmiş, parçaların içerisine küfür ve hakaret girmeye başlamıştır. Bu müziği icra edenlerin ve talep edenlerin sosyo-kültürel konumu da şüphesiz bu durumda etkendir. Dissleşmeler, içeriklerinden dolayı izlenme oranlarının ve satışların artmasına neden olmuştur.

Günümüzde gelinen son noktada Eminem, 50- Cent, Akon, Snoop Dogg, Jay-Z, Tupac gibi grupların önderliğinde rap müzik artık kendini kabul ettirmiş ve müzik listelerinde ilk sıralardaki yerini daha da sağlamlaştırmıştır.

2.3. Türkçe Sözlü Rap Müzik

Türkçe sözlü rap müziğin ilk ortaya çıkışı Almanya’da yaşayan gurbetçi Türkler ile gerçekleşmiştir. Bu süreç şu şekilde takip edilebilir: İkinci Dünya

⁴ Sözlük anlamı “şarkı sözü” olarak belirtilse de, rap müzikte, hızlı şekilde söyleme biçimini kastederek kullanılmıştır.

Savaşı'ndan sonra Almanya, ülkeyi yeniden yapılandırmak amacı ile sanayileşiyordu. Her geçen gün yeni bir fabrika kuruluyor, halkın ihtiyaç duyduğu yiyecek, içecek, aletler üretiliyor ve istihdam sağlanıyordu. Almanların genç nüfusu savaşta yok olmuştu ve yeterli iş gücü sağlanamıyordu. Türkler de Almanya'ya iş bulmak için gitmeye başlamıştır (Karadeniz, 2019: 100). Yaşanan bu göç dalgası ile birlikte yeni bir ülke ve kültürün içine giren Türkler çok iyi şekilde karşılanmışlardır. Türklere karşı zaman içinde değişen bakış açısını uzun yıllar Almanya'da yaşamış olan Türk rock müziği sanatçısı Cem Karaca protest tarzda şu şekilde ifade etmiştir;

“Davulla zurnayla yola çıkmış
Bandoyla karşılanmıştık
İş gücümüzü sattığımız
Ter olup çarklara aktığımız
Servete servet kattığımız
Gurbet el şimdi bize dön geri diyor.” (Genel, 2014: 304)

Türkler uzun süre Almanya'da işçi olarak çalışmış, ezilmiş ve ötekileştirilmişti. Almanların ırkçı tavırları karşısında Türklerin seslerini duyurma çabası sonuçsuz kalmış ve birçok Türk yaşanan çatışmalarda hayatını kaybetmişti. Türklerin verdikleri tepkiler ses getirmeyince, Alpertunga Köksal 'ın kurduğu ve sonrasında Kerim Yüzer'in de dahil olduğu “Karakan” isimli Rap grubu “Defol Dazlak” isimli bir single çalışması yayınladı. Şarkı daha önce King Size Terror Grubunun *The Word is Subversion* adlı albümündeki tek Türkçe parça olan “Bir Yabancı'nın Hayatı” isimli şarkıdır. Şarkıda Türklerin yaşadığı sorunlar dile getiriliyor ve ırkçı saldırılara sanat ile cevap veriliyordu (Karadeniz, 2019: 102). Bu grup Almanya'da yaşayan tüm Türklerin desteğini almıştı. Sözlere bakıldığında şarkının teması yaşananları anlatmaktadır.

Defol dazlak gözüm görmesin seni
Sevmem zaten senin milletini
Dilini, tipini, soğuk ülkeni
Defol çek git duymayayım sesini
Köpekler gibi sürüyle gezersin
Ama bana sataşırsan yumruğu yersin
Sağ sol sağ bi tane tekme
Kel kafa bizi Yahudi zannetme

Biz Türk'üz

Ya özgürüz ya ölürüz

Kimin kimi kovacağını görürüz

Çekil önümden tiksindim sizden

Daha sonrasında yine bu dönemde birçok grup çıkmış ve ırkçılığa karşı düşüncelerini dile getirmeye başlamışlardır. Bunlardan en bilineni ilk Türk rap grubu olarak bilinen Islamic Force “The Whole is Your Home” adlı albümdür. Müziklerini İngilizce yapmışlar ve bu sebeple Türkçe rap müziği içerisine dahil edilmemişlerdir.

Türkiye’ye zaman zaman gelen gurbetçi Türkler rap müziğin Türkiye’de tanınmasına vesile olmuşlardır. Türkçe sözlü rap müzik türüne ait Türkiye’deki ilk örnekler ise 90’lı yıllarda görülmeye başlanmıştır. Almanya’da yükselip Anadolu’da yankılanarak çoğalan Türkçe rap müziği’ nin ilk örneklerinin Almanca olmasının sebebi, yaşadıkları sosyolojik ve etnik problemleri göçmen oldukları ülkenin üst sınıflarına duyurma arzusundan kaynaklanır.

1990’larda Türklerin, yaşadıkları haksızlıklara karşı seslerini yükseltmesi daha çok destek görmeye başlamıştır. Bu sebeple 1995’te Cartel’ in çıkışı hem Almanya’da hem de Türkiye’de çok dikkat çekmiştir. Türkiye’de rap müziğin tam anlamıyla ilk örneği Cartel Grubu ve çıkış şarkısıdır. Şarkının sözleri Türkiye’deki insanları Almanya’da yaşanan sıkıntılardan haberdar etmiştir:

Almanya'nın caddelerinden al sana haber

Durum beter bak Cartel'e saygı göster

Bomba rap şeklinde geliyor

İpucunu yaktık ateş devam ediyor

Ona sana bana buna kuvvet veriyor.

Konuş da söyle de susma da sende

Problemin çözümü bizde ve bende

Yabancısın diye seni ezemesinler

Cartel Almanya'nın üç köşesinden

Bamp bamp bamp Cartel vurup geçer

Ama kime vuracağını iyi düşünüp seçer

Bütün gece zarlar Cartel'e hazırlar

Gibi geliyor bana yoksa şüphen mi var?

En başarılı Türk rap grupları arasında gösterilen Cartel, Cinai şebeke, Karakan ve Erci-E' nin bir araya gelmesi ile oluşmuştur. Türkiye'de stad konseri veren ilk ve tek rap grubudur ve Michael Jackson'dan sonra en çok izleyici çeken konser olduğu için "American Time" dergisinde yer almıştır (Url 1). Türkiye'de çok fazla beğeni görmesinin sebeplerinden bir tanesi de yaptıkları müziğin içerisinde Türk sazları kullanmalarındır (bağlama, darbuka, zurna gibi). Ayrıca sözler basit ve akılda kalıcı olduğu için hızlı bir şekilde yayılıp benimsenmiştir. Türklerin, Almanya' da ırkçılık nedeni ile yaşadıkları sorunlar, o dönemde de yaygın olan milliyetçi görüşün de etkisi ile kısa zamanda benimsenmiş ve Türkiye'de de kabul görmüştür.

Cartel'in başarılarından etkilenenler, kendi gruplarını kurmuşlar ya da solo albümler yapmaya başlamışlardır. Bunların en önemlilerinden ilki "Nefret" grubudur. 1998 yılında kurulan grubun Yer Altı Operasyonu (1999), Meclis-i Ala (2000) ve Anahtar (2001) isimli albümleri bulunmaktadır. Bir diğeri "Silahsız Kuvvet" grubudur. Grup 1998' de kurulmuş, Sözlerim Silahım (2001), İhtiyar Heyeti (2002), Düşünen Ceset (2002) albümleri ile dönemin en sevilen gruplarından olmuştur. (Bu grupların üyeleri şu an günümüzde solo albümleri ile de tanınan Ceza, Sagopa Kajmer, Tunç Dindaş, Dr. Funchs, Erci-E, Cina-i Şebeke, Karakan Fuat gibi isimlerdir.) Pop müzik ve arabesk müzik ülkemizde en çok dinlenen müzik türleri olmaktan çıkmaya başlamıştır. Bunun sebebinin ise Cengiz Özkarakabekir' in hip- hop belgeselinde Turbo lakaplı Tunç Dindaş şu şekilde açıklamıştır;

"Türkçe sözlü rap müzik, zamanla pop müziğe ve arabesk müziğe karşı tavrını sergilemiştir. Çünkü pop müziğin ve arabesk müziğin insanları gerçek olmayan konularla hayallere ya da umutsuzluğa sürüklediğini söylemiştir. Pop müzik sanatçılarının şarkı sözlerinde "Çok aşığım seviyorum" derken kliplerinde birden çok kadının boy göstermesi, arabesk müziğin ise genelde "ya benimsin ya toprağın" sözleri ile gençleri yanlış yönlendirmesi, ayrıca ezilmişliği fakirliği anlatırken yine kliplerde son model otomobillerin kullanılmasının tamamen gerçek dışı olduğunu ifade etmiştir. Oysa rap müzik hayatın ta kendisidir ve gerçeği anlatır" demiştir.

Türkçe rap, zamanla bu müziği icra edenler tarafından içinden geçenleri olduğu gibi ifade etme ve hayatın görünmeyen, arkaya atılmışlıklarını ortaya çıkarma çabası olarak gösterilmiştir. Dolayısıyla Türkçe rap müziğini icra edenler bir yandan rap müziğini yerelleştirirken bir yandan da kendi dünya görüşlerini ve inandıkları

değerleri rap müziğine işlemişlerdir. Bu noktada Almanya’da yapılan Türkçe rap ile Türkiye’de yapılan rap müziğin birbirinden ayrıldığını görmekteyiz. Almanya’daki Türkçe rapten farklı olarak gündelik gençlik konularını da Türkiye’deki Türkçe rap müzikte görmek mümkündür. Bu şarkı sözlerinde laubali olarak nitelendirilebilecek ifadeler yer alabilmektedir. Örnek verilecek olursa sözler şu şekildedir;

“Alem olsun gerisine hiç kafa takma sen rahat ol döktür güzelim,
Seni yerler sakın aman ona buna bakma sana eğlenceli gece dilerim,
Bir de söyle kalçadan iki göbek atsan öyle keyfinden içerim,
Kendini beş kuruş için ele güne satma sakın bak yoksa küser giderim” .

Rap müzik tabiatı gereği diğer müzik türlerine göre daha isyankârdır. Bununla birlikte ilk doğuş amacından farklı olarak cinsel konular, şiddet öğeleri değişen oranlarda bu şarkılarda yer alabilir. Bunun yanı sıra Türkiye’deki sosyal ve siyasi sorunları dile getirme her zaman devam etmiştir. Türk rap müziği farklı kesimler tarafından kendi sorunlarını dile getirmek için de yapılmıştır.

Rap müziğinin Türkiye’ye girmesinden günümüze kadar geçen zamanda tanınmış sanatçılara ya da müzik gruplarına örnek verecek olursak; 1997-1998 yıllarında Yunus Özyavuz (Sagopa Kajmer), Bilgin Özçalkan (Ceza), ve Tarık Gamart (Dr.Fuchs) gibi isimlerle” Kuvvet Mira” isimli bir grup oluşmuş, bunun yanı sıra Tunç Dindaş (Turbo),Yener Çevik ve Fuat Ergin,1999 yılında Cash Flow ve Normlife grubunun kurucuları olan Erman-Ender, Model xl grubunu kuran Evren Besta- Yasin Vural (ve Yasin), Adriana Polis grubunun kurucusu Rapozof gibi birçok Türkçe Rap sanatçısı ortaya çıkmıştır. 1998 yılında Kolera ve Ayben isimli kadın rapçiler müzik piyasasındaki yerlerini almış, 2000 yılında ise Sultana ezilen kadınların sesini duyurmak için yaptığı parça ile, kadın rapçiler içinde farkındalık yaratarak piyasada önemli bir yer tutmuştur. Şu anda bir kısım rap müzik piyasasından çekilmiş olsa da, birçoğu farklı isim veya gruplarla varlığını sürdürmekte ve popülerlikleri gün geçtikçe artmaktadır.

Popülerliğin artmasındaki büyük etkenlerinden biri de dizi filmlerin içerisinde ekranlara yansımalarıdır. (Çukur-Gazapizm, Çukur-Eypio, Sıfırbir-Canbay-Wolker, Avlu-Sagopa Kajmer gibi) Bu sayede dizi izleyicilerine de ulaşarak popülerliğini sadece gençler üzerinde değil, toplumun her kesiminde artırmıştır. Bu popülerlikle birlikte birçok farklı tarzda sanatçıyla düetler(İki şarkıcı ya da müzik grubu ile gerçekleştirilen çalışma) yapılmıştır. (Mustafa Sandal-Eypio, Bergen-Sagopa

Kajmer, Ceza-Sezen Aksu, Ceza-Candan Erçetin) ve 2004 yılında GORA sinema filminin müzikleri arasında Sagopa Kajmer'in " Al Bi de Burdan Yak" adlı şarkısı kullanılmıştır. 2007 yılında yönetmenliğini Cengiz Özkarabekir'in üstlendiği CNN Türk kanalında 2 bölümlük Türkçe rap ve Türkçe hip-hop hakkında ilk kapsamlı belgesel yayınlanmıştır. İlk Türk rap filmi olan "Kovala" 2020 Nisan ayında gösterime girmiştir. Bu gelişime ile birlikte Türkçe rap müziğinin erişilebilirliği artmış, toplumda daha büyük kitlelere ulaşmıştır.

Gitgide artan rap şarkıcı ya da grup sayısı ile birlikte, rap müziğinin temelinde olan sertlik gün yüzüne çıkmış ve hizipleşme başlamıştır. Bu da rapçilerin tabiri ile tıpkı Batı'da olduğu gibi diss atmaya⁵/ dissleşmelere sebep olmuştur. Bunlardan en bilineni 2005 yılı itibariyle Sagopa Kajmer ve Ceza arasında başlayan ve devamında gelişen dissleşme, Türk rap tarihinin en bilinen dissleşmelerindendir. Diss atmak Anadolu kültüründeki âşık atışmasına benzer ancak âşıklar küfür ve hakaret içeren sözler kullanmazken rap müzikte böyle bir sınırlama yoktur. 2010 yılına kadar süren dissleşmeler rap müzik tarihinde iz bırakmıştır. O döneme ait şarkılardaki küfür, şiddet öğeleri, aşağılama ve hakaretler bu dissleşmelerin bir eseri olarak kabul edilebilir. Cengiz Özkarabekir'in 2007'de CNN Türk'te yaptığı belgeselde Tunç Dindaş ile yapılan röportajda, "Rap müzik yaşamın ta kendisidir sokaklardan gelen sestir bu sebeple yer altı (undergrand) diye tanımlanır. İçerisinde küfür, şiddet ya da argo olması da bundan dolayı doğaldır çünkü hayatın içinde bunların hepsi vardır." diyerek rap müziğinin doğasını kendi fikrine göre tanımlamıştır. Aynı belgeselde Fuat ile yapılan röportajda ise; "Rap müzik zekâ işidir kelime dağarcığın zayıfsa ya da sinirlerine hâkim olamıyorsan yenilirsin (Url2). Dissleşmeler fiziksel şiddeti önlemek için var; bütün söylenenleri iki tarafta kaldırabilmeli ve her şey sahnede kalmalı" diyerek anlatmıştır.

Hip-hop kültürünün içindeki rahat tavırlar, isyankâr duruş ve protest yaklaşımlar rap müzik sanatçılarının kıyafet, aksesuar seçimi ve video kliplerinde kullandıkları temalara da yansımıştır. Bu bağlamda rap müziğinin, kimi zaman dinleyicilerini suç işlemek, alkol ve madde kullanmak, isyan ve intihara teşvik etmek gibi olumsuz davranışlara sürüklediği düşünülebilmekte ve bu müziğin problem

⁵ Rap müzikte birbirini yermek için söylenen, genellikle küfür içeren parçalardır.

müzik olarak lanse edildiği görülebilmektedir (Şenel, 2014: 210-211). Türk toplum yapısında ise bu durum ailelere endişe vermeye başlamıştır. Bu sebeple bu müzik türüne karşı olumsuz bir tavır geliştirmişlerdir.

Türk rap müziği zamanla yerelleşerek farklı tarzlarla birbirinden etkilenmiş arabesk rap, muhafazakâr rap ve underground rap gibi farklı alt dallar ortaya çıkmıştır. Muhafazakar rap müziğin ülkemizde farklı örnekleri çok olmasa da asıl mesleği gassallık olan ve kendisini O Ses Türkiye yarışması ile tanıtan Resul Aydemir ile Sagopa Kajmer örnek verilebilir. Mahlası Misal olan Resul Aydemir' in “Masal” isimli parçasına ait sözler şu şekildedir:

Dünya zor, acımasız bu da benim kuruntum
Geldiği kadar gitseydim Rabbime huzuru bulurdum
Ben böyle değildim ne oldu yöneldim çıkmazlara
Cennetten kovuldum ve batıp çıktım çamurlara
Tıkandığım anlarımda, rükûdan kalktığımda
Secdeye vardığımda , ağlarken yanaklarımda
Sukut iken dudaklarda , haykırırken sedamda
Biliyorum her anımda , o da benim yanımda
Bazen olur göremezsin olsa gözün önünde
Gösterilmesi icap eder uğra Kalbin ehline
Onlarki gönül ustaları Halil iken Rabblerine
Nurundan nur serpmiş “Kerim olan” kalplerine
Sagopa Kajmer ‘e ait olan “Gölge Haramileri” adlı parçada muhafazakâr rap

müziğe örnek olarak gösterilebilir:

Hayrından umutsuzum, getirme bari şerrini
Ve hepsi aynı yolda yolcu, onca bedenim kellesi
Meydan önüne dizilecek ve alınacak ifadesi
Dualar olmasaydı, kim kovardı kallesiblisi?
Kalbim ak da pak da desen, yüzünden yansır pisliğin
Altın harflerle yaz mahlasımı
Halvetim kasvet, kem gözlere şiş (kem gözlere şiş, yo, yo, yo)
Cadü ya herru, ya merru kaf kef
Gölge haramilerine, bir selam çak (selam, selam, selam)

Abile patladı, demlenir simam

Nüşinrevandan handan ummam ben (yo, yo, yo, yo, yo, yo)

Ahu yi felek mum, ben şamdan

Düşmez kalkmaz bir Allah'tır uyan (uyan, uyan)

Arabesk rap'e örnek verecek olursak Cash Flow, Canbay Wolker, Dj Akman, Arsız Bela, Asi Style, Seda Tropkoliç, Taylan Kaya, Velet, Sanjar ve kısmen Sagopa Kajmer gibi birçok isim sayılabilir. Bunun sebebi arabesk müziği icra eden kişi sayısının fazla olması ve çok dinlenen bir müzik türü olmasından kaynaklanmaktadır. Bu isimler özgün alt yapılar kullanmakla birlikte birçok arabesk şarkının müziğine de kendi rap parçalarında yer vermektedirler. Özgün alt yapıları ile bilinen Sagopa Kajmer bu dalda da örnek gösterilebilir. "Meftun" adlı şarkısının alt yapısı arabesk rap'e örnek gösterilebilir. Bu isimlerin en eskilerinden olan Cash Flow' un "Hayata Küstüm" şarkısı da en bilinen örneklerdendir. Şarkının alt yapısında Orhan Gencebay'ın "Al Senin Olsun" isimli parçası kullanılmıştır.

Yaşamak sorun oldu

Hayallerim kayboldu

Cash Flow doğdu

Bu gece ölümüne hissettim

Kıskanç gözleri mahvettim

Ciğerime çektim

Köşeme çekildim koç

Kefenin cebi bile boş

Güldüm çok hoş ya

Aydınlıklara koşsana evlat

Bize bak yanlış yapanı hep yak!

Kömür olsun geri giden ömür olsun

Gözler dolsun, sözler acılara konsun

Anam avradım olsun

Alırım gırtlığını, sabır et Allah ını

İnkâr etme, şükret yaşamak çok net

Çünkü reddettin, kendini kestin

Poyraz ile karanlıkların üzerine estin!

Undergrand rap ise sözü edilen diğer iki türden ayrılmaktadır. Sebebi ise aslında hip-hop kültürünü profesyonel anlamda tam olarak yansıtmamasıdır. Bu tarzı benimseyen rap sanatçıları günlük yaşantıyı değil, adı gibi yer altı konularını dile getirir. Undergrandın sosyo-kültürel bir muhalif duruş olduğunu, söylemektedirler (Jöntürk, 2003: 48). Bu rap türü Üst kültüre sesini duyurmaya çalışan alt kültürün sesidir. Barikat grubunun üyesi Jöntürk, Undergrand rap için; “Küfür değildir ancak bizleri boğan bu daracık dünya karşısında sonsuz özgürlük ve bağımsızlıktır” diye bahsetmiştir (Jöntürk, 2003: 49). Ancak Cengiz Özkarabekir’in belgeselinde Tunç Dindaş (Turbo)’ın da röportajında dediği gibi” Ülkemizde bu durumun tam karşılığı yoktur ne Hollanda ne de Almanya’da yaşayan gurbetçi Türklerin yaşadığı olaylar gibi olaylar, ne de bunun sonucunda oluşan çeteler yoktur. Sadece annesi arayınca hemen geliyorum anneciğim diyen gençlerin sokaklarda eziliyoruz, boğuluyoruz, bütün dünya bizim üzerimize geliyor gibi algı ve tavır sergileyen büyük bir çoğunluk vardır. Yani Undergrand rap ülkemizde özenti sonucu ortamlarda asi ve rahat tavırlar sergileyen gençlerin giyimleri ile tarzları ile dikkat çekme çabasından öte gidememiştir” demiştir. Başka bir açıdan bakılacak olursa da ülkemizde yaşanan sosyal olaylara karşı tepki veren ya da başka ülkelerde yaşayan Türk ve Müslümanların yaşadığı sorunlara karşı tepki veren rap sanatçılarını bu grupta adlandırabiliriz. Sagopa Kajmer (Bağdat), Sultana (Kuşu Kalkmaz), Şanışer (Susamam), Fuat Ergin & iş insanı Leyla Alanton & Söz yazarı Zeynep Talu (Kızım Susma) gibi isimler örnek verilebilir. Sultana, Şanışer ve Fuat Ergin’in yapmış olduğu şarkılar kadına şiddet, çocuk gelin ve ezilen kadınlar adına dikkat çekmek için yapılan eserlerdir. Şanışer’in “Susamam” parçasında 17 farklı sanatçı tarafından, Türkiye’nin farklı sorunlarına(siyaset, insan hakları, doğa, hukuk, adalet, hayvana ve kadına şiddet, çocuk istismarı ve susuzluk) değinilmiştir. Bu şarkılardan birine örnek verecek olursak:

Sultana Kuşu Kalkmaz

Bi zavallı hatçe düşmüş bi kere
Çalışır pavyonda küsmüş feleğe
Açmış kalçasını tef-tef çalar
Sallar çalkalar her gece
Sulanır hergele salyası akar
Döndü’ ye kalkmayı hatçe’ ye kalkar

Hergeleye baksanıza hergeleye
Maskesi düşmüş dönmüş keleşe
Koca eşek hergele sen nereye
Böyle telaşlı telaşlı acelece
Çıkınca işinden her gece
Koş koş meyhaneye
Kerhaneye hoş hoş
Sonra (niye) gelir evine boş boş
Döndüye gelince (hikaye)
Bekler onu evinde her gece
Hazır akşam sofrası
Çorbası salatası
Ağızlarına layık kadınbudu köfte
Bekler de bekler
Sevgili herifi nerde
Bilmezki meyhane de kafayı çekmiş
Şarhoş o mayhoş o
Yedirmiş hatçe'ye
Para yok cebinde
Yazık döndü laf edemez katlanır
Yoksa yer tokat tekme kapaklanır
Sabreyle işine hayır gelsin
Derler ya başına
İki çocukla döndü napsa boşuna
Her şey başta hoş ama
P.çi çıktı sonunda
Günah yapanın boynuna
I am kick it, for my girl while

Şarkıların konuları ele alındığında toplumsal sorunlar, dünya gündemi, bireysel yaşanmışlıklar ve muhalif tavırlar yer almaktayken; günümüzde bunlara ek olarak sosyal sorumluluk projelerinin içinde de rap müzikle karşılaşmaktayız. Daha öncede değinildiği üzere olumsuz ve eleştirel tavrı ile karşımıza çıkan rap müzik günümüzde yapıcı ve örnek teşkil eden projelerde de yer alabilmektedir.

Günümüzde genel anlamıyla Türkçe rap yıllar içinde hem sözel hem de müzikal anlamda değişime uğramış, hedef kitlesini genişletmiştir. Gitgide hem görsel hem de işitsel platformlarda karşımıza daha fazla çıkmış; toplumun her kesiminden insanın kendinden bir şeyler bulabileceği bir hâl almış ve toplum tarafından kabul gören bir müzik türü haline gelmiştir.

Rap müzik ülkemizde müzik listelerinde en başlarda yer almaya devam etmekte ve en çok dinleyen kesimin ise gençlerin olduğu daha önce yapılan araştırmalardan bilinmektedir. Problem müzik olarak görülen rap müziğin çocukları tarafından dinlendiğini bilen aileler bu müzik türünü ürkütücü bulmaktadır. Sebebi ise kliplerde kullanılan kan, bıçak, silah gibi görseller, bu müziğin doğasında olan isyankâr tavır ve giyim tarzıdır. Kültür olarak alışık olunmayan tavırları gençlerin yaşam biçimi hâline getirmesi beraberinde bu müzik türünün içeriğindeki unsurların da onlar tarafından normal görülmesine sebep olmuştur. Örnek aldıkları sanatçıların giyim tarzları, davranışları rap müzik içerisinde kullanılan argo kelimeler artık günlük yaşamda kullanılır olmuştur. Bu da kültürün yavaş yavaş yozlaşmasına katkıda bulunabilir.

Bu bağlamda Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi kapsamında 2009 yılında Prof. Dr. Feyzan VURAL' ın danışmanlığında Burcu Taşal'ın yapmış olduğu "Şarkı Sözlerinde Şiddet Ögesi: Aksaray İli İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri ile Yapılan Bir Çalışma" yüksek lisans tezinde, öğrencilerin dinledikleri şarkıların içeriğinde barındırdığı şiddet, cinsellik gibi olumlu mesaj vermekten uzak sözlerin sıkça yer alması, şarkı sözlerinin ne kadar önemli olduğunu, bu şarkılara kolay ulaşabildikleri ortamın televizyon ve internet olması sebebi ile de ailelerin denetiminin ne kadar önemli olduğunu saptamıştır. Bu çalışmada amaçlanan aradan geçen on yıl süresince Türkçe sözlü rap müziğin yaşamış olduğu değişim ve daha çok popüler olması sonucunda gençlerin üzerinde bıraktığı etkinin olumlu ya da olumsuz değişip değişmediğini saptamaktır.

3.BÖLÜM

3.YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma durum saptamasına dayalı betimsel karakterli nitel bir araştırmadır. Nitel araştırmayı, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlamak mümkündür (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 39). Çalışma anket verilerine ve literatür taramasına dayanmaktadır. 2009 yılında Burcu Taşal tarafından gerçekleştirilen “Şarkı Sözlerinde Şiddet Ögesi: Aksaray İli İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri ile Yapılan Bir Çalışma” yüksek lisans tezindeki veriler göz önünde bulundurulduğu için bu araştırma, karşılaştırmalı müzikoloji bağlamında değerlendirilebilecek özelliktedir. Burada söz edilen, belirli bir dönem etnomüzikoloji ile eş anlamlı olarak kullanılan toplumlar arası karşılaştırma değil, aynı olgunun farklı dönemlerdeki durum ve konumunu tespit çalışmasıdır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni, Niğde il merkezinde yer alan 10 adet ortaöğretim okulunda eğitim gören 11. sınıf öğrencileri; örnekleme ise Niğde il merkezinde yer alan 5 adet ortaöğretim okulunda eğitim gören 646 11. sınıf öğrencisidir. Çalışmaya veri sağlayacak anket uygulaması kapsamında örneklem seçilirken, örneklemin evreni temsil yeteneğinin olmasına dikkat edilmiştir.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Bu araştırmanın verileri Niğde ilinde bulunan ortaöğretim okullarından 5 tanesinde öğrenim gören 646 tane 11. sınıf öğrencisinin dinledikleri müzik türleri, müzik grupları ve şarkıcılarının belirlenip Türk rap müziğinin, müzikal beğenilerindeki yerini belirlemek amacı ile araştırmacı tarafından oluşturulmuş ve

gerçekleştirilen ön uygulama sonrası uzman görüşleri olarak geliştirilmiş 13 sorudan oluşan bir bilgi edinme (anket) formu ile toplanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Anket sonuçlarından elde edilen verilerin, Excel programı kullanılarak yüzde ve frekans dağılımları belirlenmiş ve çözümlemesi yapılmıştır.

4. 6. 7. ve 8. sorularda ise beğeni sıralamasını belirlemek amacı ile dinleme sıklığı puanı uygulanmıştır. Buna göre her bir öğrencinin verdiği ilk cevaba 5, ikincisine 4, üçüncüsüne 3, dördüncüsüne 2 ve beşincisine 1 puan verilmiştir. Ankete katılan 646 öğrenciden alınan cevaplar toplanarak beğeni sıralaması belirlenmiştir.

4.BÖLÜM

4.BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde, Niğde ili ortaöğretim okullarından Osman Efe Apaydın Anadolu Lisesi, Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Yunus Emre Anadolu Lisesi, Yavuz Sultan Selim Anadolu Lisesi ve Niğde Anadolu Lisesi 11. sınıf öğrencilerine uygulanan anket sonucundan elde edilen verilere yer verilmiştir. Toplam 646 öğrenci ankete katılmıştır.

4.1. Kişisel Bilgilere İlişkin Bulgular

Tablo 1 ve Grafik 1’ de örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin cinsiyetleri frekans ve yüzde dağılımları gösterilmiştir.

Tablo 1

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyetlerini Gösteren Dağılım

Cinsiyet	f	%
Kız Öğrenci	403	62
Erkek Öğrenci	243	38
Toplam	646	100

Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin 403 kişi ile %62’si Kız öğrenciler, 243 kişi ile de %38’i Erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem grubunu oluşturan öğrenciler cinsiyet açısından birbirine yakın dağılım göstermemektedir.

Tablo 2

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Annelerinin Mesleklerini Gösteren Dağılım

Annenin Mesleği	f	%
Ev Hanımı	514	80
Memur	46	7
Diğer	30	5
İşçi	28	4
Serbest meslek	15	2
Emekli	13	2
Toplam	646	100

Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin annelerinin %80'i ev hanımı, %7'si memur, %5'i Diğer meslek sahibi , %4'ü işçi, %2'si serbest meslek sahibi, %2'i emekli olduğu görülmektedir. Öğrencilerin annelerinin büyük bir bölümünün çalışmadığı görülmektedir.

Tablo 3'de örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin babalarının meslekleri frekans ve yüzde dağılımları ile gösterilmektedir.

Tablo 3

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Babalarının Mesleklerini Gösteren Dağılım

Baba Mesleği	f	%
Serbest meslek	167	26
Diğer	139	21
Memur	125	19
İşçi	109	17
Emekli	70	11
Çalışmıyor	36	6
Toplam	646	100

Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin babalarının %26'sı serbest meslek sahibi, %21'i Diğer meslek gruplarına mensup, %19'u memur, %17' si işçi, %11' i emekli olduğu, %6'sının ise çalışmadığı görülmektedir.

4.2. Alt Problemlere İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4'te "Günlük müzik dinleme süreniz nedir?" (Tek seçenek ile cevaplayınız.) sorusuna ilişkin dağılımı göstermektedir.

Tablo 4

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Müzik Dinleme Sürelerini Gösteren Dağılım.

	f	%
1 Saat	278	43
3 Saat	143	22
2 Saat	116	18
3 Saat ve üzeri	89	14
Dinlemiyorum	18	3
Cevap vermeyenler	2	0
Toplam	646	100

Örnekleme oluşturan öğrencilerin %43'ünün 1 saat, %22'sinin 3 saat, %18'inin 2 saat, %14'ünün 3 saat ve üzeri müzik dinlediği, %3'ünün ise hiç müzik dinlemediği görülmektedir. 2 kişi de cevap vermemiştir.

Tablo 5'te "Neden müzik dinliyorsunuz?" (Tek seçenek ile cevap veriniz.) sorusuna ilişkin dağılım sunulmaktadır.

Tablo5

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Müzik Dinleme Nedenlerini Gösteren Dağılım.

	f	%
Rahatlama	372	58
Eğlenme	122	19
Dinlenme	81	13
Boş vakitlerini değerlendirme	66	10
Sosyalleşmek	2	0
Cevap vermeyenler	3	0
Toplam	646	100

Öğrencilerin, % 58'i rahatlama, %19'u eğlenme, %13'ü dinlenme, %10'u boş vakitlerini değerlendirme, %2' ise sosyalleşmek amacı ile müzik dinlediğini göstermektedir. %3 öğrenci ise cevap vermemiştir. Cevaplar incelendiğinde müziğin öğrencilerin rahatlama üzerinde çok büyük bir etkisi olduğu görülmektedir. Öğrencilerin, yarıdan çoğunun müziği rahatlama amacı ile dinlemesi, onların içerisinde bulunduğu büyüme dönemi ya da sınav stresi gibi geçtikleri zor süreçte, müziğin hayatlarında ne kadar önemli olduğunun göstergesidir.

Tablo 6'da "En fazla hangi ortamda müzik dinlersiniz?" (Tek seçenikle cevaplayınız.) sorusuna ilişkin dağılım sunulmaktadır.

Tablo 6

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Çok Hangi Ortamda Müzik Dinlediklerini Gösteren Dağılım.

	f	%
Evde	349	54
Yürürken	140	22
Trafikte	73	11
Diğer	41	7
Arkadaşlarla	26	4
Ders Çalışırken	15	2
Cevap vermeyenler	2	0
Toplam	646	100

Öğrencilerin %54'ü evde, %22'si yürürken, %11'i trafikte, %7'si diğer ortamlarda, %4'ü arkadaşları ile, %2,'si ders çalışırken müzik dinlediği görülmektedir. 2 kişi ise cevap vermemiştir. Öğrencilerin, yarıdan fazlasının evde müzik dinlemesi, bir üstteki soru ile ilişkilendirildiğinde yine kendi ile baş başa kaldığında rahatlama amacı taşıdığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 7'de "En çok dinlediğiniz 3 müzik türünü, beğeni sırasına göre yazınız." (En sevdiğiniz müzik türüne 1, sonrakine 2, sonrakine 3 yazınız.) sorusuna ilişkin dağılım sunulmaktadır.

Tablo7

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Çok Dinledikleri Müzik Türünü Gösteren Dağılım

Müzik Türleri	DSP
Pop	546
Rap	530
Arabesk	420
THM	163
TSM	74
Rock	31
Metal	6

D.S.P. Dinleme Sıklığı Puanı

Öğrencilerin en çok dinledikleri müzik türü ilk sırada 546 puanla pop müzik olmuştur. İkinci sırada ise 530 Puanla rap müzik, üçüncü sırada ise 420 puanla arabesk müzik olmuştur. Burada da görüldüğü gibi rap müzik, birçok müzik türünü geride bırakarak gelişim göstermiştir

Tablo 8’de “Rap müzik dinlemeyi seviyor musunuz?” (Tek seçenek ile cevaplayınız.) sorusuna ilişkin dağılım sunulmuştur.

Tablo8

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Rap Müziğini Ne Derecede Sevdiklerini Gösteren Dağılım.

	f	%
Seviyorum	303	47
Çok seviyorum	181	28
Kararsızım	74	11
Sevmiyorum	50	8
Hiç sevmiyorum	33	5
Cevap vermeyenler	5	1
Toplam	646	100

Öğrencilerin %47’si seviyorum, %28’i çok seviyorum, %11’i kararsızım, %8’i sevmiyorum, %33’ü hiç sevmiyorum şeklinde cevap verdikleri görülmektedir. %1’lik kısım ise bu soruya yanıt vermemiştir. Öğrencilerin %74’ünün seviyorum ve çok seviyorum şeklinde cevap vermesi, rap müziğinin öğrenciler arasında ne kadar popüler olduğunu, sevildiğini göstermektedir.

Tablo 9’da “Sevdiğiniz şarkıcı ya da müzik gruplarının isimlerini en beğendiğinizden başlayarak sıralayınız (5 sırayı da doldurmak zorunda değilsiniz.)” sorusuna ilişkin dağılım sunulmuştur.

Tablo9

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Sevdiği Şarkıcı ya da Müzik Gruplarını Gösteren Dağılım.

Şarkıcı/Grup Adı	DSP	KÖLY	Şarkıcı/Grup Adı	DSP	KÖLY
1.Sezen Aksu	435	122	11.Yüzyüzeyken Konuşuruz	146	40
2.Müslüm Gürses	409	123	12.Zakkum	124	36
3.Sagopa Kajmer	327	103	13.Ben Fero	118	32
4.Ezel	278	104	14.Norm Ender	118	32
5.Duman	246	72	15.Hidra	118	32
6.Ceza	214	76	16.No:1	103	49
7.Tuğkan	187	73	17.Taladro	97	25
8.Reynmen	184	48	18.Bariş Manço	80	18
9.Ahmet Kaya	153	39	19.Kolpa	79	22
10.Manga	151	38	20.Haluk Levent	75	19

D.S.P. : Dinleme Sıklığı Puanı

K.Ö.L.Y. : Kaç Öğrencinin Listesinde Yer Aldığı

Tablo 9 incelendiğinde ankete katılan öğrencilerin, 435 puanla en çok Sezen Aksu' yu dinlediği, 409 puanla da ikinci sırada Müslüm Gürses' i dinlediği görülmektedir. Araştırmanın konusu olan Rap müzik, genel müzik türlerinin içinde, beğeni sıralaması olarak üçüncü ve dördüncü sıradadır ancak en beğenilen ilk yirmi şarkıcı ya da müzik grubu incelendiğinde listede yer alan onbir rap sanatçısı olduğu görülmektedir. Sagopa Kajmer, Ezel, Ceza, Tuğkan, Reynmen, Yüzyüzeyken Konuşuruz, Ben fero, Norm Ender, Hidra, No:1, Taladro gibi rap müzik sanatçılarından ya da gruplarının diğer müzik türlerinden daha çok yer aldığı gözlemlenmiştir. Bu da rap müziğinin diğer müzik türlerinden daha fazla sevildiğini göstermektedir.

Tablo 10'da "Rap müzik şarkıcı ya da gruplarının isimlerini en beğendiğinizden başlayarak sıralayınız. (5 sırayı da doldurmak zorunda değilsiniz.)" sorusuna ilişkin dağılım sunulmuştur.

Tablo10

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Sevdiği Rap Müzik Şarkıcı ya da Gruplarını Gösteren Dağılım.

Şarkıcı/Grup Adı	DSP	KÖLY	Şarkıcı/Grup Adı	DSP	KÖLY
1.Ceza	1054	278	11.Şanışer	194	67
2.Sagopa Kajmer	1044	279	12.Patron	137	60
3.Ezel	915	261	13.Murda	104	34
4.No:1	559	163	14.Yener Çevik	90	32
5.Ben Fero	409	111	15.Sansar Salvo	72	16
6.Norm Ender	400	128	16.Gazapizm	71	21
7.Taladro	233	62	17.Allame	64	22
8.Şehinşah	227	77	18.Velet	62	29
9.Hidra	206	74	19.Contra	58	18
10.Reynmen	198	52	20.Can Feza	54	13

D.S.P.: Dinleme Sıklığı Puanı

K.Ö.L.Y.: Kaç Öğrencinin Listesinde Yer Aldığı

Tablo 10 incelendiğinde ise; örneklem grubunun ankete verdiği cevaplarda, 1054 puanla Ceza birinci sırada, Sagopa Kajmer 1044 puanla ikinci sırada, Ezel ise 915 puanla üçüncü sırada yer almaktadır. Tablo 9’da bütün müzik türleri içerisinde en sevilen şarkıcı ya da gruplara bakılmış ve Sagopa Kajmer’in Ceza’dan daha üst sırada olduğu görülmüştür. Bu tabloda ise soru sadece rap müzik ile sınırlandırılmıştır ve burada Ceza’ yı öne çıkarttıkları görülmüştür.

Tablo 11’de “Rap müzik şarkılarını en çok beğendiğinizden başlayarak sıralayınız. (5 sırayı da doldurmak zorunda değilsiniz.)” sorusuna ilişkin dağılım sunulmuştur.

Tablo11

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Sevdiği Sevdikleri Rap Müzik Parçalarını Gösteren Dağılım.

Şarkı Adı	DSP	KÖLY	Şarkı Adı	DSP	KÖLY
1.Neyim Var ki	1447	337	11.Eh Baba	479	125
2.Sus Pus	956	252	12.Kaktüs	352	90
3. Bi sonraki Hayatımda Gel	901	191	13.Goal	301	85
4.Mekanın Sahibi	873	207	14.Babafingo	271	59
5. Dünya Gül Bana	870	208	15.Sokağa Döner	206	52
6.Galiba	695	161	16.Felaket	199	52
7.Aya	664	182	17.Pavyon	116	32
8.366. Gün	642	162	18.Susamam	105	28
9.Ölüme İnat	543	131	19.Holocoust	104	33
10.3.2.1	513	119	20.Toz Taneleri	93	29

D.S.P.: Dinleme Sıklığı Puanı

K.Ö.L.Y.: Kaç Öğrencinin Listesinde Yer Aldığı

Tablo 11 incelendiğinde örneklem grubunun en sevdikleri rap müzik parçalarına verdikleri puanlarda ilk sırada 1447 puanla “Neyim Var ki” (Ceza-Sagopa Kajmer), ikinci sırada 956 puanla “Sus Pus” (Ceza), üçüncü sırada ise 901 puanla “Bi Sonraki Hayatımda Gel” (Ezel-Murda) parçalarının olduğunu görmekteyiz. Yani bir önceki tablo ile paralel bir sıralama görmekteyiz.

Şarkıların geneline bakıldığında öğrencilerin dinledikleri parçaların yaşlarına uygun olmadığı görülmektedir. İçerisinde isyan, karamsarlık, şiddet, argo, zararlı alışkanlıklara özendirme ve cinselliğin ön planda olduğu şarkıların daha çok tercih edildiği görülmektedir. Ayrıca parçaların içerisinde çok fazla yabancı kelime bulunmaktadır. Bu da gençlerde sık rastladığımız günlük konuşma dilinin değişimi ile birlikte ana dilin özelliğini kaybetmesine neden olabilmektedir. Araştırmacının örneklem yaş grubunun öğretmeni olması deneyiminden hareketle, birbirlerine hitap şekilleri bile bu şarkılarda geçen sözlerle benzerlik göstermektedir. Fakat azınlıkta da olsa dinledikleri parçaların bazılarının olumlu mesajlar verdiği de görülmektedir. Örneğin “Susamam” adlı parça 105 puanla on sekizinci sırada yer almış, sosyal sorumluluk projesi kapsamında yapılmış bir parçadır. Listede bulunan 20 parçanın sözleri Ek-1 de verilmiş olup, aşağıda ise sözlerin incelemesi yapılmıştır.

Ek-1’de yer alan “Neyim Var ki?” adlı parça incelendiğinde;

2004 yılında Ceza ve Sagopa Kajmer' in birlikte söylediği ve iki sanatçının da en çok dinlenen, sevilen parçası olduğu bilinmektedir. Rap severlerin Türkçe rap'in marşı olarak adlandırdığı bu şarkıda daha çok rapin bir yaşam tarzı olduğu anlatılmaktadır. Parça 2004 yılında yapılmış olmasına rağmen günümüzde hâlâ en çok dinlenenler listesinde ilk sıradadır.

Ek-1 de yer alan "Sus Pus" adlı parçanın sözleri incelendiğinde; 2015 yılında Ceza tarafından yapılan parça 252 öğrenci tarafından ankete yazılarak en sevilen ikinci parça olmuştur. Parçanın sözlerinin diss atma amaçlı yazıldığı görülmektedir. Rap müziğini savunmaktadır. İçerisinde küfür ve argo kelimeler bulunmakla birlikte yabancı kelimeler olduğu da görülmektedir. Şarkıda cümlelerin anlamından çok kafiyeli sözcükler dikkat çekmektedir. Yani kafiyeli cümleler oluşturmak için anlamdan uzaklaşıldığı görülmektedir.

Ek-1 de yer alan "Bi Sonraki Hayatımda Gel" adlı parçanın sözleri incelendiğinde; 2020 yılında Ezel ve Murda tarafından seslendirilen parça 191 öğrenci tarafından en sevilen parça olarak yazılmış ve listede üçüncü sırada yer almıştır. Şarkı sözlerinde cinsel içerikler ve yabancı sözcükler bulunmaktadır. Örneğin "only senin adın hala dilimde", "All white drip, sanki kefen", "Okudum shawty, döktürdüm" gibi cümlelerde aslında Türkçe anlamına karşılık gelen İngilizce kelimelerin yazıldığı ve burada kafiyeye uyduğu için ve değişik, belki de Batı'ya öykünen bir dil kullanımının hoşça gittiği için bu sözcüklerin kullanıldığı düşünülmektedir.

Ek-1 de yer alan "Mekanın Sahibi" adlı parçanın sözleri incelendiğinde; 2019 yılında Norm Ender tarafından çıkarılan parçanın 207 öğrenci tarafından yazılarak en çok dinlenen dördüncü şarkı olduğu görülmektedir. Parçanın içerisinde küfür, argo, cinsellik, kadınları aşağılama, popüler kültüre sataşma ve madde kullanımına özendirme ve çok kez yabancı sözcük yer almaktadır.

Örneğin burada da kafiyeli olması adına yazılmış cümleler şu şekildedir;

Sabah kalktım krep krep, ne güzel oldu breh breh, sardım yedim wrep wrep, her yer olsa da Kezban tırrek gibi anlamsız ama kafiyeli cümleler görülmektedir. Ayrıca "Sizin tayfa b.tch, b.tch, Bizim tayfa rich rich" gibi yabancı kelimelere sık sık rastlanmaktadır.

Ek-1 de yer alan "Dünya Gül Bana" adlı parçanın sözleri incelendiğinde; 2017 yılında No:1 tarafından çıkarılan parçanın 208 öğrenci tarafından yazılarak, en sevilen

beşinci parça olduğu görülmektedir. Parçanın içerisinde küfür, argo, yabancı sözcükler ve karamsarlık içeren kelimeler bulunmaktadır. Dinleyiciyi umutsuzluğa sürükleyen bir tema içerdiği görülmektedir. Örnekleme oluşturan öğrencilerin ergenlik döneminde olması, bu parçanın onlarda bıraktığı etkinin daha güçlü olabileceğini düşündürülebilir.

Örneğin;”Son nefesim bu son defa yalan dünya gül bana, yak diyorsun yak ne varsa her şey son defa” gibi sözlerin çok kez tekrar edildiği görülmektedir.

Ek-1 de 6. sırada yer alan “ Galiba” adlı parçanın sözlerine bakıldığında; 2011 yılında Sagopa Kajmer tarafından yapılan parçada genel olarak karamsarlık, umutsuzluk hâkimdir. İçerisinde Farsça ve Arapça kelimeler bulunmaktadır. Sagopa Kajmer’ in mahlası olduğu bilinen Kaf-Kef , Kasva (Peygamberimizin devesi) sözcükleri sıkça görülmekte bu da özellikle muhafazakâr kesim tarafından daha çok dinlenme sebebi olmaktadır.

Örneğin; “Sen giderken adımlarını sayarım heyhat, ne yazık seni yanlış tanıdım sanırım sago kaf kef, kavsa” gibi cümlelerin sonunda mahlasını sık sık kullandığı görülmektedir.

Ek 1 de 7. sırada yer alan “Aya” parçanın sözlerine bakıldığında; 2019 tarihinde Murda-Ezel tarafından çıkarılan parça, içerisinde çok fazla yabancı sözcük bulundurmaktadır.

Şarkı sözlerinde kafiyeyi tamamlamak adına yazılmış anlamsız sıralı cümlelere sık rastlanmaktadır. Örneğin;”Shwaty bana baksan, ben de yazsam sana bir love song, gel omzuma yaslan Shawty benimle misin bu akşam? Yeah! “gibi cümlelere sık sık rastlanmakla birlikte çok fazla İngilizce kelime bulunduğu için şarkı sözlerinin ne anlatmaya çalıştığı anlaşılamamaktadır.

Ek-1’de 8. sırada yer alan “ 366. Gün” adlı parça incelendiğinde; 2014 yılında Sagopa Kajmer tarafından yapılan parçada bir tane argo sözcük bulunmaktadır. Şarkıda yabancı sözcük ya da diğer olumsuz unsurlar bulunmamaktadır.

Ek-1 de 9. sırada yer alan “ Ölüme İnat” adlı parçanın sözleri incelendiğinde; 2013 yılında Hidra tarafından çıkarılan parçanın sözlerinde yabancı sözcük, küfür, argo, karamsarlığa sürükleme, zararlı madde kullanımına özendirme bulunmaktadır.

Örneğin parçada “ Bazen ölmek bile insana umuttur” sözleri dikkat çekmektedir. Örnekleme oluşturan kesim için bu sözlerin uygun olmadığı görülmektedir.

Ek-1 de 10. sırada yer alan “ 321” adlı parçanın sözleri incelendiğinde; 2018 yılında Ben Fero tarafından yapılan parça içerisinde küfür, argo ve yabancı kelime bulunmaktadır. Şarkıda rap müziğin yüceltiildiği görülmektedir.

Örneğin; “321 bitir işi, Bu rap im iyi ve bitirici, Popüleriz gibi gibi, Görmedin ki biggie biggie” sözler yine kafiyelidir ve yabancı sözcük kullanılmıştır. Şarkının diğer sözlerine bakıldığında da bu ve benzeri sözcüklerle çok sık karşılaşmaktadır.

Ek-1 de 11. sırada yer alan “ Eh Baba” adlı parça incelendiğinde; 2020 yılında Murda tarafından çıkarılan parçanın içerisinde kadını aşağılama, zararlı madde kullanımına özendirme, küfür, argo ve yabancı sözcük çok fazla yer almaktadır. Parçaya bakıldığında yine kafiyeli olması adına anlamsız birçok yabancı sözcük olduğu görülmektedir.

Örnek verecek olursak; “Drip drip drip, yeni chain yeni yıl b.tch, Balmain kot, Gucci kazak, hayat serbest sana yasak” şeklinde cümleler olduğu görülmektedir.

Ek-1 de 12. sırada yer alan “Kaktüs” adlı şarkının sözleri incelendiğinde; 2017 yılında Norm Ender tarafından çıkarılan parçanın konusu umutsuz bir aşk ve sevgiliye sitemden bahsetmektedir. İçerisinde herhangi bir argo, yabancı sözcük ve olumsuz öge bulunmamaktadır. Kafiyeye uyulduğu bu parçada da görülmektedir.

Ek-1 de 13. sırada yer alan “Goal” adlı parçanın sözleri incelendiğinde; 2019 yılında Patron tarafından çıkarılan parçanın içerisinde çok fazla hakaret, küfür, argo ve yabancı kelime bulunmaktadır.

Ek-1 de 14.sırada yer alan “ Babafingo “ adlı şarkının sözleri incelendiğinde; 2019 yılında Ben Fero tarafından çıkarılan parça diğer rap sanatçılarına gönderme içermektedir. Argo, ve madde kullanımına özendirmeye ilişkin sözler bulunmaktadır. Ayrıca yabancı sözcüklere de rastlanmaktadır.

Ek-1 de 15. sırada yer alan “Sokağa Döner” adlı parçanın sözleri incelendiğinde; 2010 yılında Sansar Salvo tarafından çıkarılan parçada kadını aşağılama ve küfür bulunmaktadır.

Ek-1 de 16. sırada yer alan “Felaket” adlı şarkının sözleri incelendiğinde; 2019 yılında Ezhel tarafından çıkarılan parçada madde kullanımına özendirme ve gençlerin yaşına uygun olmayan sözcükler içermektedir.

Ek-1 de 17. sırada yer alan “Pavyon” adlı şarkının sözleri incelendiğinde; 2017 yılında Ezhel tarafından seslendirilen parçanın bazı sözlerinde kadınların aşağılandığı görülmektedir. Ayrıca bu parçanın sözleri İç Anadolu’nun ağzı ile yazılmıştır. Kullanılan sözler ve konu genellikle İç Anadolu yöresine ait oyun havalarında görülmektedir ancak rap müzik türünde bu sözlerin görülmesi, rap müziğinin ne kadar kabullenildiğini ve diğer müzik türlerini ile etkileşim içinde olduğunu göstermektedir.

Ek-1 de 18. sırada yer alan” Susamam” adlı parçanın sözleri incelendiğinde; Şanışer’e ait olan parçanın diğer parçalardan farkı içerisinde küfür, hakaret gibi olumsuz öğelerin yanı sıra çevre, kadın hakları, hayvan hakları, adalet, hukuk, trafik, siyaset, ırkçılık, savaşlar gibi birçok konuya dikkat çekmesidir. Parçanın klibinin yayınlanmasından sonra geçen on iki saatte iki milyon kişi tarafından izlenmiştir. Parça sosyal sorumluluk projesi olarak yazılmış ve on yedi şarkıcı ile seslendirilmiştir. Bu parçanın ardından diğer rap şarkıcılarının da sosyal sorumluluk adına şarkılar yaptığı görülmektedir. Rap müziğinin haksızlıklara, ezilmişliğe karşı verilen mücadele olduğu düşünüldüğünde, bu ve benzeri şarkılar rap müziğinin doğasını tam olarak yansıtmaktadır. Bu ve benzeri parçalarda rap müziğinin undergrand’ un ilk gelişim özelliği, onun beslediği asıl zemine paralellik gösteriyor.

Ek-1 de 19. sırada yer alan “ Holocaust” adlı parçanın sözleri incelendiğinde; 2004 yılında Ceza tarafından yapılan parçanın sözlerinde küfür ve yabancı sözcük bulunmaktadır. Şarkı diss atma amacı ile yapılmıştır. Holocaust’un anlamı ise Yahudi soykırımını olarak geçmektedir.

Ek 1 de 20. sırada yer alan “Toz Taneleri” adlı parçanın sözlerine bakıldığında; 2019 yılında Sagopa Kajmer tarafından yapılan parçanın sözlerinde olumsuz öge bulunmamaktadır.

Tablo 12 “Yukarıda isimlerini saydığınız rap şarkıcısı ya da müzik gruplarını beğenme nedenleriniz nelerdir?”(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.) sorusunun dağılımını göstermektedir.

Tablo12

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Sevdiği Sevdikleri Rap Sanatçılarını yada Gruplarını Beğenme Nedenlerini Gösteren Dağılım.

Nedenler	f
Şarkıların melodisi güzel olduğu için	449
Şarkıların sözü güzel ve anlamlı olduğu için	359
Şarkıcıların sesi güzel olduğu için	357
Şarkıların tempoları ve sözleri hızlı olduğu için	340
Şarkı sözleri beni yansıttığı için	168
Güzel dans ettikleri için	27
Diğer nedenler	26

Örneklem grubundaki öğrencilerin 449’u beğendikleri şarkıcı ya da müzik gruplarını beğenme nedeni olarak şarkıların melodisinin güzel olduğunu göstermişlerdir. Daha sonra sırasıyla şarkıların sözü güzel ve anlamlı olduğu için (359 öğrenci), şarkıcıların sesi güzel olduğu için (357 öğrenci), şarkıların tempoları ve sözleri hızlı olduğu için (340 öğrenci), şarkı sözleri beni yansıttığı için (168 öğrenci), güzel dans ettikleri için (27 öğrenci), diğer (26 öğrenci) nedenler belirtmişlerdir.

Bu görüşlerden yola çıkarak öğrencilerin rap müziğini beğenme nedeni olarak, sözlerini anlamlı bulduklarını ve müziğini beğendiklerini söyleyebiliriz. İçerisinde çok fazla argo, küfür, şiddet vs. bulunduran şarkı sözlerini gençlerin anlamlı bulması, onların günlük yaşantısının içerisinde bu öğeleri doğal karşılaması ve bu tarzı benimsediklerini aynı zamanda bu tip parçaların, böyle yönelimleri arttırabileceğini de düşündürebilir.

Tablo 13 Rap müzik dinlerken neler hissediyorsunuz?” (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.) sorusunun dağılımını göstermektedir.

Tablo13

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin En Sevdiği Sevdikleri Rap Müzik Dinlerken Neler Hissettiğini Gösteren Dağılım.

Duygu Durumu	f
Eğleniyorum	343
Mutlu oluyorum	199
Duygularımı dile getirdiğini hissediyorum	188
Dinleniyorum	145
Diğer	9
Toplam	944

Öğrencilerin rap müzik dinlerken hissettikleri duyguların dağılımı, eğleniyorum (343 öğrenci), mutlu oluyorum (199 öğrenci), Duygularımı dile getirdiğini hissediyorum (188 öğrenci), dinlemiyorum (145), diğer (69) olduğu görülmektedir.

Bu görüşlerden yola çıkarak öğrencilerin rap müzik dinlerken eğlendiğini, mutlu olduğunu ve çoğunun sözlerinde şiddet, küfür ve cinsel içerik bulunmasına rağmen öğrencilerin kendi duygularının karşılığını bu şarkılarda bulduklarını söyleyebiliriz.

Tablo 14 “Sevdiğiniz Şarkılar diziler içinde de yer almakta mıdır?” (Tek seçenikle cevaplayınız) sorusunun dağılımını göstermektedir.

Tablo14

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Sevdikleri Şarkıların Diziler İçinde Ne Sıklıkla Yer Aldığını gösteren Dağılım

	f
Bazen	319
Nadir	192
Hiç	69
Sıklıkla	40
Çok sık	16
Cevap vermeyenler	10
Toplam	646

Tablo 14 incelendiğinde; öğrencilerin sevdikleri şarkıların diziler içerisinde, 319 puanla bazen bulunduğu cevabı ilk sırada yer alırken, ikinci sırada 192 puanla nadir, üçüncü sırada ise 69 puanla hiç cevabı verdikleri görülmektedir. Buradan yola

çıkarak, popüler parçaların daha farklı platformlarda karşımıza çıktığını görmekteyiz. Bu da daha fazla ve farklı kesime ulaşılmasını kolaylaştırmaktadır. Popüler müziklerin hitap ettiği kesim genelde genç kesim olmasına rağmen dizilerde kullanılan müzikler, yaşça daha büyük kişilere de ulaşılmasını sağlamıştır ve zamanla toplum tarafından benimsenmiş, içselleştirilmiş olduğu görülmektedir.

Tablo 15 “Müzik dinlerken en çok hangi cihazı kullanıyorsunuz?” (Tek seçenek ile cevaplayınız) sorusunun dağılımını göstermektedir.

Tablo15

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Müzik Dinlerken En Çok Hangi Cihazı Kullandıklarını Gösteren Dağılım.

	f	%
Cep telefonu	595	92
Bilgisayar	25	4
Tablet	7	1
Mp3 Çalar	5	1
TV	4	1
Radyo	2	0
Cevap vermeyenler	8	1
Toplam	646	100

Tablo 15 incelendiğinde ise; örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin müzik dinlerken en çok kullandıkları aletler ise ilk sırada 595 puanla cep telefonu, ikinci sırada 25 puanla bilgisayar, üçüncü sırada ise 7 puanla tablettir. Cep telefonunun bu kadar fazla öğrenci tarafından kullanılması, hayatımızda gün geçtikçe ne kadar yer kapladığını göstermektedir. Gelişen teknoloji sonucunda Cep telefonu sadece birine ulaşma amacı ile değil birçok alanda yer almaya devam etmektedir.

Tablo 16 “Dinlediğiniz müziklere en fazla nasıl erişmektesiniz?” (Tek seçenek ile cevaplayınız) sorusuna ilişkin dağılım sunulmaktadır.

Tablo16

Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Dinledikleri Müziklere Nasıl Erişmekte Olduğunu Gösteren Dağılım.

	f	%
Mp3 indirerek	192	30
Spotify	184	28
Youtube	181	28
Diğer(MYT müzik)	32	5
Fizy	25	4
Deezer	6	1
I Tunes	6	1
Video indirerek	5	1
TV	3	0
Cevap vermeyenler	12	2
Toplam	646	100

16. Tablo incelendiğinde, öğrenciler en çok 192 puanla Mp3 indirerek, ikinci sırada ise 184 puanla spotify, üçüncü sırada da 181 puanla Youtube kullanarak müzik dinlemektedirler. Gelişen teknolojinin sonucu olarak müzik dinleme seçeneklerinin çoğaldığını görmekteyiz. Yeni programlar ve uygulamalarla öğrencilerin sevdikleri müziklere ulaşması eskiye oranla daha çabuk ve kolay olabilmektedir.

4.3.Karşılaştırma

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Kapsamında 2009 Yılında Prof. Dr. Feyzan VURAL' ın Danışmanlığında Burcu Taşal Tarafından Yapılmış Olan “Şarkı Sözlerinde Şiddet Ögesi: Aksaray İli İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri ile Yapılan Bir Çalışma” Yüksek Lisans Tezi ile Bu Araştırmanın Karşılaştırılması

Çalışmanın bu bölümünde, Burcu Taşal tarafından tamamlanmış olan “Şarkı Sözlerinde Şiddet Ögesi: Aksaray İli İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri ile Yapılan Bir Çalışma” yüksek lisans tezi ile karşılaştırma yapılmaktadır. 2009 yılından günümüze kadar geçen on yıllık süreçte yaşanan değişim irdelenmiş ve sonuçlar karşılaştırılmıştır. Rap müziğinin bu geçen on yılda genel müzik türleri içerisindeki yeri, gelişimi ve değişimi ile geldiği nokta o dönemle karşılaştırılarak yorumlanmıştır.

4.3.1. 2009 Yılına Ait Tablolar ile 2020 Yılına Ait Tabloların Karşılaştırılması

Tablo 17 2009-2020 yılına ait en sevilen müzik türleri karşılaştırılmıştır.

2009 yılında en sevilen müzik türleri dağılımı

Müzik Türü	f	%
Arabesk	84	8.4
Pop	390	39
Rap	416	41.6
THM	42	4.2
TSM	21	2.1
Diğer	47	4.7
Toplam	1000	100

2020 yılına ait en sevilen müzik türleri dağılımı

Müzik Türleri	DSP
Pop	546
Rap	530
Arabesk	420
THM	163
TSM	74
Rock	31
Metal	6

Tablolarda görüldüğü üzere iki çalışmada farklı değerlendirmeler tercih edilmiştir. Ancak sıralamanın varlığı, karşılaştırmaya imkan tanımaktadır. 2009 yılında yapılan araştırmada öğrencilerin büyük çoğunluğunun arabesk müzik dinlediği, 2020 yılında ise ilk sırayı pop müziğin aldığını görüyoruz. Araştırmanın konusu olan rap müzik 2009 da üçüncü sırada yer alırken 2020 yılında ikinci sırada olduğunu görmekteyiz. Buradan yola çıkarak rap müziğinin gün geçtikçe daha fazla sevilip dinlendiğini söyleyebiliriz. Araştırmamızın içeriğinde de bahsettiğimiz gibi geçen bu son on yılda rap müzik çok daha kolay ulaşılabilir olması ve farklı platformlarda da (reklamlar, dizi-filmler vs.) karşımıza çıkması ile hayatımızda diğer müzik türleri gibi benimsediğimiz bir tarz haline gelmiştir.

2009-2020 yılında en çok dinlenen sanatçılar karşılaştırılmıştır.

Tablo 18a. 2009 yılına ait en çok dinlenen sanatçı/grup dağılımı

Şarkıcı/Grup Adı	DSP	KÖLY	Şarkıcı/Grup Adı	DSP	KÖLY
1.Ceza	2215	530	11.50 Cent	158	53
2.İsmail YK	1211	302	12.Gülben Ergen	154	47
3.Hepsi	770	189	13.Emre Aydın	147	45
4.Sagopa Kajmer	749	207	14.Ferdi Tayfur	134	34
5.Hadise	600	175	15.Bariş Akarsu	131	37
6.Dj Akman	271	88	16.İbrahim Tatlıses	105	31
7.Aslı Güngör	232	70	17.Müslüm Gürses	100	27
8.Serdar Ortaç	218	59	18.Dj Fuat	94	32
9.Hayko Cepkin	198	50	19.Kolera	88	27
10.Yüz Grubu	178	53	20.Kenan Doğulu	85	24

Tablo 18b. 2020 yılına ait en çok dinlenen sanatçı/grup dağılımı

Şarkıcı/Grup Adı	DSP	KÖLY	Şarkıcı/Grup Adı	DSP	KÖLY
1.Sezen Aksu	435	122	11.Yüzyüzeyken Konuşuruz	146	40
2.Müslüm Gürses	409	123	12.Zakkum	124	36
3.Sagopa Kajmer	327	103	13.Ben Fero	118	32
4.Ezel	278	104	14.Norm Ender	118	32
5.Duman	246	72	15.Hidra	118	32
6.Ceza	214	76	16.No:1	103	49
7.Tuğkan	187	73	17.Taladro	97	25
8.Reynmen	184	48	18.Bariş Manço	80	18
9.Ahmet Kaya	153	39	19.Kolpa	79	22
10.Manga	151	38	20.Haluk Levent	75	19

Tablo 18 incelendiğinde, 2009 yılında en sevilen tarz Arabesk müzik olmasına rağmen, en sevilen şarkıcı Rap müzik dalından Ceza olmuştur. Arkasından İsmail YK ve Hepsi grubu onu takip etmiştir. Listede en sevilenler arasında Rap müzik sanatçısı 6 tanedir. Daha çok Pop müzik ve Arabesk müzik sanatçılarının yer aldığı görülmüştür.

2020 yılına gelindiğinde ise listenin ilk sırasında en sevilen türle paralellik göstermiş ve Sezen Aksu en sevilen sanatçı olmuştur. Arkasından Müslüm Gürses ve Sagopa Kajmer sırayı takip etmiştir. Listenin tamamına bakıldığında 11 Rap sanatçısı ya da grubu yer almaktadır. Bu da geçen on yılda Rap müziği sanatçı ve gruplarının daha çok ön plana çıktığını ve daha çok sevilip dinlendiğini göstermektedir.

2009-2020 yıllarında en çok dinlenen müziklere ulaşma araçları karşılaştırılmıştır.

Tablo 19a. 2009 Yılına ait en çok dinlenen müziklere ulaşma araçları dağılımı

Ulaşma Yerleri	f	%
İnternet	527	52.7
TV	349	34.9
Radyo	90	9
Diğer	34	3.4
Toplam	1000	100

Tablo 19b. 2020 Yılına ait en çok dinlenen müziklere ulaşma araçları dağılımı

Ulaşma Yerleri	f	%
Cep telefonu	595	92
Bilgisayar	25	4
Tablet	7	1
Mp3 Çalar	5	1
TV	4	1
Radyo	2	0
Cevap vermeyenler	8	1
Toplam	646	100

Tablo 19 incelendiğinde, Öğrencilerin 2009 yılında müzik dinleme aracı olarak en çok TV kullandıklarını görmekteyiz. 2020 yılında ise ilk sırayı cep telefonu almaktadır. TV 5. Sırada yer almaktadır. Ancak 2009 yılında internet kullananların sayısı TV kullananlardan fazladır. Bu da öğrencilerin aslında yine bilgisayar ya da cep telefonu kullandığını göstermektedir. Gelişen teknoloji ile cep telefonunun küçük, büyük herkesin hayatında yeri artmıştır. Öğrencilerin cep telefonuna sahip olma oranının arttığını da bu araştırma ile görmekteyiz. Böylece müzik dinlemek her an yapılabilen bir eyleme dönüşmüş ve müzik dinleme süremizin de artmasına sebep olmuştur.

2009-2020 yıllarında öğrencilerin sevdikleri parçaları dinleme nedenleri karşılaştırılmıştır.

Tablo 20a. 2009 Yılına ait parçaların dinlenme nedenleri dağılımı

Nedenler	f
Şarkıların melodisi güzel olduğu için	649
Şarkıların sözleri güzel ve anlamlı olduğu için	590
Şarkıcıların sesi güzel olduğu için	509
Şarkıların tempoları ve sözleri hızlı olduğu için	417
Giyim tarzları güzel olduğu için	265
Güzel dans ettikleri için	224
Diğer nedenler	30

Tablo 20b. 2020 Yılına ait parçaların dinlenme nedenleri dağılımı

Nedenler	f
Şarkıların melodisi güzel olduğu için	449
Şarkıların sözü güzel ve anlamlı olduğu için	359
Şarkıcıların sesi güzel olduğu için	357
Şarkıların tempoları ve sözleri hızlı olduğu için	340
Şarkı sözleri beni yansıttığı için	168
Güzel dans ettikleri için	27
Diğer nedenler	26

Tablo 20 incelendiğinde 2009 ve 2020 yılında ilk 4 cevapta bir paralellik olduğu gözlemlenmektedir. Öğrenciler, parçaları dinleme nedeni olarak melodisinin güzel olması, sözlerin anlamlı ve güzel olması, şarkıcıların sesinin güzel olması ve şarkıların hızlı olması nedenlerini sıralamışlardır. 2020 yılında öğrencilerin büyük bir kısmı da sözleri beni yansıttığı için cevabını vermiştir. Sözlerin içeriğine bakıldığında da argo, küfür, şiddet, madde kullanımına özendirme, yabancı sözcüklerin fazla olması gibi birçok öge görülmektedir. Buna rağmen öğrencilerin sözlerin kendilerini yansıttığını söylemesi, onların günlük hayatlarında da bu müzik türünü içselleştirdiğini göstermektedir. Bununda toplumsal açıdan birçok olumsuz sonucu olabileceği bilinmektedir.

Gelişen teknoloji ve değişen zaman içerisinde cep telefonları sayesinde müziği her an dinleyebildiğimiz için müzik dinleme süremizin artması şarkıların daha fazla ve hızlı yayılabilmesine sebep olmakla birlikte hayatımızı da etkilediği gerçeğini görmekteyiz.

Ergenlik döneminde müzik videolarını, kliplerini takip etmek yeni çıkan parçaları dinlemek için gençler büyük zaman harcarlar. Arkadaşları ile sohbetlerde bu müzikal materyallerden bahsetmek, akranları ile paylaşmak için can ataralar. Bu paylaşım onlarda büyük bir heyecan, coşku ve haz uyandırır (Artemiz,2009:14).

Şarkıların içerisindeki olumlu olumsuz bütün mesajlar, melodinin kulağa hoş gelmesi ve sözlerin içerisinde kendi yaşadıklarından bir şeyler bulabilmesi sebebi ile kişileri etkilemektedir. Özellikle çocuklar ve gençler üzerinde daha büyük etkileri olabilmektedir. Took ve Weiss (1994) yaptıkları araştırmada rap müzik ile alkol ve madde kullanımı arasında ilişki olduğunu tespit etmişlerdir. Aslında tarih boyunca müzik ve madde kullanımı arasında karşılıklı etkileşimin olduğu ve birbirini tamamladığı, uyuşturucu maddelerin kimi zaman şarkılara eşlik ettiği belirtilmektedir. Müziğin ve uyuşturucu maddelerin eğlence aracı olarak görülmesi, gençler için tutku olmaları, topluma ve düzene karşı çıkmak, sorunlardan kaçmak ve rahatlamak amacıyla kullanılmaları gibi ortak yönleri fazladır (Arslan, Kırılıoğlu,2009: 822).

Farkında olmadan şiddeti, küfürü, cinsel öğeleri, madde kullanımını sevdiği parçalar aracılığı ile tanımış olan çocuklarda ileriki yaşlarda bunun etkisi görülebilmektedir. Şarkıların yarı yabancı yarı Türkçe kelimelerden oluşması ise aynı duyguları paylaşan çocuklarda alt kültüre ait olma hissi yarattığı ve kendi aralarında oluşturdukları bir dil olarak kabul görmektedir.

4.3.2. 2009-2020 Yılına Ait Şarkı Sözlerinin ve Müziğinin Karşılaştırılması

2009 yılında yapılan araştırmada en çok dinlenen parça sözlerine baktığımızda şarkı sözlerinde küfür, hakaret, cinsel içerikler, umutsuzluk, şiddet, sataşma, sevgiliye beddua, kadını aşağılama olduğu görülmektedir. 2020 yılında yapılan araştırmada da bu öğelerin yine var olduğu gözlemlenmiştir; ancak buna ek olarak 2020 yılında şarkılarda yabancı kökenli sözcüklerin arttığı görülmektedir. Buna

bağlı olarak kafiyeli sözcükler oluşturmak için şarkıların konularının daha serbest olduğu görülmektedir. Yani belli bir konuya bağlı kalmaksızın sadece yabancı kelimelerle uyumlu olması adına kafiyeli sözcüklerin seri şekilde tekrarlanması üzerine şarkılar yapıldığı ve bu şarkıların sevildiği görülmektedir. 2009 yılında sevilen şarkılara bakıldığında şarkıların konuları aşk, birine sataşma ya da olumlu-olumsuz yaşananların anlatıldığı anlaşılmaktadır. Belli bir konuya bağlılık 2020 yılındaki şarkılara göre daha fazladır. 2020 yılında genelde şarkılarda belli bir konunun üzerinde yoğunlaşma olmadığı gözlemlenmiştir. Ancak sayıları şu an az da olsa 2009 yılına oranla rap parçalarında daha fazla dini öğeler, toplumun sorunları üzerine yazılmış sözler de bulunmaktadır. 2009 yılına göre 2020 yılında daha fazla sosyal sorumluluk projelerinde rap parçalarını görmek mümkündür. Böylece rap müziğinin sadece olumsuz öğelerle değil olumlu öğelerle de karşımıza çıkmaya başladığını göstermektedir. Daha çok gençler tarafından dinlendiği ve toplum tarafından kabullenildiği düşünüldüğünde bu gelişmenin umut verici olduğu söylenebilir.

Şarkıların müziklerine bakıldığında ise rap müzikte 2009 yılına ait örneklerde genellikle melodik nakarat olmadan tekerleme şeklinde bir okuma tarzı hâkimdir. Bunun sebebi, rap müziğinin daha yeni yeni kabul görmeye başlamış olması ve diğer müziklerin rap müzik ile henüz etkileşiminin olmamasından kaynaklandığını söyleyebiliriz. Çünkü geçen on yıl içerisinde rap müzik sanatçılarının oynadıkları reklamlar, dizi ve film müzikleri ve en önemlisi başka müzik türünden sanatçılarla yaptıkları düetlerle rap müziğinin daha fazla kabul görmesini sağlamış, bu durumda da rap artık Almanya'dan ülkemize geldiği hâlden uzaklaşmıştır.

Günümüzde Ek-1'de sözleri geçen "pavyon şarkısı" gibi yöresel oyun havalarının bile rap tarzında okunması buna güzel bir örnek olabilir. Geçen bu zaman içerisinde Rap parçalarının diğer müziklerle etkileşim içinde olduğu ve genelde müziklerinde daha çok Türk çalgılarının ve ezgilerinin kullanıldığı görülmektedir. Bu yüzden de ülkemizde underground rap, daha sonrasında arabesk rap ve muhafazakâr rap olarak türlere ayrılmıştır. Böylece dinleyici kitlesinin daha da artmış olduğu tespit edilmiştir.

5.BÖLÜM

5.SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Araştırmada elde edilen bulgulara dayalı olarak aşağıdaki sonuçlara varılmıştır.

Araştırma bulgularına bakıldığında, ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun rap müziğini sevdiği, müziği en çok rahatlamak ve stres atmak amacı ile daha çok yalnızken, evde dinledikleri görülmüştür.

Öğrencilerin en sevdikleri müzik türleri sırası ile pop müzik, rap müzik ve arabesk müzik olarak sıralanmıştır. İlk sırada pop müzik bulunmaktadır ancak rap müziğin ikinci sırada olması öğrenciler tarafından çok dinlendiğini göstermektedir.

Öğrencilerin genel müzik türleri içerisinde, en çok dinledikleri sanatçı/grup sıralamasında ilk üç sırada sırası ile Sezen Aksu, Müslüm Gürses ve Sagopa Kajmer yer almaktadır ancak listenin tamamına bakıldığında yirmi şarkıcı arasında on bir tanesinin rap müzik sanatçısı olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin en çok sevdikleri rap müzik sanatçıları/grupları içerisinde ise ilk üç sırada, sırası ile Ceza, Sagopa Kajmer ve Ezhel yer almaktadır. Bu sanatçıların genel olarak bakıldığında şarkılarında verilen olumlu mesajların çok az olduğu, olumsuz mesaj ve öğelerin (şiddet, cinsel öğeler, umutsuzluk, argo, küfür, yabancı sözcükler, madde kullanımına özendirme ve kesici, delici alet kullanımı) ise çoğunlukta olduğu tespit edilmiştir. Bu mesaj ve öğelerin öğrencilerin yaşlarına uygun olmadığı görülmektedir.

Ancak diğer yandan sayıları Şimdilik az da olsa rap parçalarının sosyal sorumluluk projelerinde de yer almaya başladığı ve olumlu mesajlar içeren rap parçalarının da arttığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın bulgularından bir diğeri ise öğrencilerin en çok sevdikleri rap şarkıları sıralamasında sırası ile ilk üç şarkının “Neyim Var ki?, Sus Pus ve Bi Sonraki Hayatımda Gel” isimli parçalar olduğu görülmektedir. Bu parçaların sözlerinde daha önce de bahsettiğimiz gibi daha çok olumsuz mesajlar yer almaktadır.

Bir diğer bulgu ise sevdikleri parçaları beğenme sebebi olarak en çok verdikleri cevap, şarkıların melodisinin güzel olması olmuştur. İkinci sırada ise sözleri anlamlı bulmaları gelmiştir. Parçaların sözlerinde olumlu mesajların çok az olduğu, daha çok verilen mesajlarda isyan, şiddet, meydan okuma, umutsuzluk, yabancı kelimeler, küfür, argo ve cinsel öğeler olduğu görülmektedir ve bu parçaların öğrencilerin yaşlarına uygun olmadığı bilinmektedir.

Yapılan araştırma esnasında dikkat çeken diğer bir ayrıntı ise, İlk Türk rap sinema filmi olan Kovala'nın çekilmesi ve son yıllarda film, dizi, reklam müziklerinde de rap müziğın kullanılmasıdır. Ayrıca farklı tarzlarda müzik yapan sanatçılarla rap müziği yapan sanatçıların beraber icra ettikleri düetler ile rap müzik, daha fazla benimsenmiş ve dinleme kitlesini arttırmıştır.

Rap müziğın, ülkemizde görülen ilk örneklerine kıyasla Türk kültüründe kabul görmüş diğer müzik türleri ile etkileşime girerek kendi içerisinde farklı türlere ayrıldığı görülmüştür.

Araştırmanın bulgularından bir diğeri ise öğrencilerin sevdikleri müziklere ulaşmak için kullandıkları cihazın en çok cep telefonu olmasıdır. Cep telefonlarının artık hayatımızda daha fazla yer aldığı ve cep telefonuna sahip olma yaşının da daha erkenlere indiğini görmekteyiz. Bu da cep telefonu ve internet denetiminin önemini göstermektedir.

En çok kullandıkları müzik dinleme programının ise “spotify” olduğu görülmektedir. Teknolojinin ilerlemesi ile müzik dinleme programlarının da arttığını görmekteyiz.

2009 Yılında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi kapsamında Prof. Dr. Feyzan VURAL' ın danışmanlığında Burcu Taşal tarafından tamamlanmış olan

“Şarkı Sözlerinde Şiddet Ögesi: Aksaray İli İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri ile Yapılan Bir Çalışma” yüksek lisans tezinde elde edilen sonuçlar;

Araştırma bulgularında öğrencilerin büyük çoğunluğunun rap müzik dinledikleri görülmüştür.

Araştırmanın diğer bir bulgusu ise öğrencilerin en çok dinledikleri şarkıcı ya da müzik gruplarının listesinde ilk sırada Ceza, ikinci sırada İsmail Yk, üçüncü sırada ise Hepsi grubu yer almaktadır ve bu şarkıcıların şarkılarının öğrencilerin yaşlarına uygun olmadığı görülmektedir.

Bulgular incelendiğinde öğrencilerin dinledikleri şarkıcıların şarkıları sözlerinin içerisinde şiddet öğeleri tespit edilmiştir. Ayrıca şarkı sözlerinin içerisinde cinsellik barındıran olumlu mesaj vermekten uzak sözlerin sıkça kullanıldığı tespit edilmiştir.

Diğer bir bulgu ise öğrencilerin dinledikleri şarkıcı/müzik gruplarının şarkılarına ilk sırada internette ikinci sırada ise televizyondan ulaştıkları görülmüş bu da televizyon ve internet denetiminin önemini vurgular niteliktedir.

Son olarak öğrencilerin dinledikleri şarkıcı/müzik gruplarının şarkılarını dinleme nedeni olarak ilk sırada şarkılarının melodilerinin güzel olması gelmektedir. İkinci sırada ise şarkı sözlerinin güzel- anlamlı bulmaları üçüncü sırada ise şarkıcıların sesinin güzel olması gelmektedir. Bu da şarkı sözlerinin önemini bir kez daha vurgulamaktadır.

5.2.İki Araştırmanın Sonuçlarının Karşılaştırılması

Yapılan iki araştırma arasında geçen on yılda rap müziğinin giderek daha fazla dinlenildiği görülmüştür. 2009 yılında şarkı sözlerinde geçen şiddet öğeleri, cinsel objeler 2019 yılında yine görülmekle birlikte buna ek olarak popüler kültüre sataşma, madde kullanımına özendirme, umutsuzluk, karamsarlık ve özellikle yabancı kelimelerin sık kullanıldığı görülmüştür. Bunun yanı sıra 2009 yılından farklı olarak, bazı rap parçalarının sosyal sorumluluk projelerinde de yer alması ile olumlu mesajlarda verdiği görülmektedir.

En sevilen şarkıcı ya da müzik grupları listesine baktığımızda 2009 yılında pop müzik sanatçılarının genelde rap müzik sanatçılarına oranla daha fazla olduğu

ancak 2019 yılında listenin yarıdan fazlasının rap müzik sanatçısı olduğu görülmüştür. Bu da rap müziğinin, diğer müzik türlerinin de önüne geçerek en çok dinlenen müzik tarzı haline geldiğini göstermektedir.

Diğer bir sonuç ise 2009 yılında öğrencilerin sevdikleri parçalara ulaşma yolu olarak en çok internet ve televizyon kullandıkları görülmektedir. 2019 yılında ise cep telefonu büyük farkla ilk sırada yer almıştır. Bu durum geçen on yılda cep telefonlarının öğrencilerin hayatında çok fazla yer edindiği ve cep telefonu kullanma yaşının düştüğünü göstermektedir. Cep telefonlarının kolay taşınabilir olması internet denetimini de zorlaştırmaktadır.

Son olarak öğrencilerin sevdikleri parçaları neden dinlediklerine verdikleri cevap ise hem 2009 yılında hem de 2019 yılında paralellik göstermektedir. Öğrenciler parçaları en çok sözleri anlamlı buldukları için dinlediklerini söyleyerek, parçaların içindeki olumlu ve daha çok olduğu tespit edilen olumsuz mesajları anlamlı bulmaktadırlar. Sözlerin öğrencilerin yaşlarına uygun olmamasından dolayı sakıncalı olduğu düşünülmektedir.

2009 yılı ve sonrasında Türkçe rap müziğinde adeta bir patlama yaşanmış, bu dönemde eski rap sanatçıları yeni eserlerle yeniden müzik piyasasına girerken; yeni birçok rap sanatçısı adını duyurmaya başlamıştır. Bunlardan bazıları Ceza, Sagopa Kajmer, Norm Ender, Fuat Ergin, Killa Hakan, Kolera, Ayben, Ezhel, Şanışer, Ben Fero, Reynmen, Anıl Piyancı, Burak King, Eypio, Gazapizm, Canbay-Wolker olarak belirtilebilir. Geçmişte şarkılarında hazır altyapı kalıplarına, arabesk, Arap ve Hint ezgilerine yer verirken günümüzde hemen hepsinin kendi tarzlarını belirlediğini görmek mümkün.

Sözlerde ise anlaşılır bir dil ve popüler kültüre ait kalıplar kullanılarak dinleyiciye ulaşma çabası görülmektedir (Bro, Kanka vb). Eski şarkılarda daha düz sözler kullanılmakla birlikte nakarata daha az yer verilirken, şimdi ise hem bireysel hem de düet çalışmalarda nakarat ve ara nağmelere daha sık yer verilmektedir. Ayrıca trap tarzında yeni parçalarda eskiye nazaran daha fazla yer almaktadır. Trap tarzı daha melodik oluşu ile klasik rapten ayrılmakta ve vokal kısımlarının daha belirgin olmasını sağlamaktadır.

Müzikal anlamda aradan geçen on yıl içerisinde gelişen teknolojik imkanlardan daha fazla yararlandıkları görülmektedir. Stüdyo kayıtları geçmiş

yıllarda daha amatör şekilde yapılarak piyasaya sürülürken, günümüzde müzik şirketlerinin profesyonel stüdyolarında yapılan kayıtlarla albüm haline geldiği tespit edilmiştir. 2009 yılı ve öncesinde daha çok mevcut şarkılardan alıntılar halinde altyapılar oluşturuluyordu. Ancak günümüzde yapılan kayıtlarda müziklerin sanatçılara ait olduğu görülmektedir. Dünya üzerinde farklı kıta ya da toplumlara özgü çalgılara ulaşmak kolaylaşmış olduğundan Türkçe rap müzik içerisinde bu çalgılara ait ezgilere de yer verilmiştir. Örneğin Sagopa Kajmer'in şarkılarında İran ve Hindistan kökenli çalgılar; santur ve sitar kullanımına rastlanmıştır.

5.3. Öneriler

Bu araştırmada elde edilen sonuçlara dayanılarak aşağıdaki önerilerin getirilmesi uygun görülmüştür.

Çocukların ve gençlerin dinledikleri müzikler konusunda en başta ailelerin ve sonrasında öğretmenlerin seçici ve örnek olması gerekmektedir. Yaşlarına uygun müzikleri onlarla birlikte dinleyerek örnek olunabilir.

Ailelerin cep telefonu ve sosyal medya kullanımı konusunda bilinçli olmaları gerekmektedir. Olumlu- olumsuz kullanım alanlarını onlara anlatarak, belli saatler belirleyerek kullanımı sınırlandırmalı ve denetlemelilerdir.

İnternette geçirdikleri zaman diliminde, hangi sitelere girdikleri, hangi filmleri izledikleri ya da dinledikleri şarkı sözleri takip edilmelidir.

Gelişen teknoloji ile birlikte özellikle çocuk ve gençlerimizi bilinçlendirmek için okullarda medya okuryazarlığı dersi ilkokuldan itibaren seçmeli değil zorunlu olmalıdır.

Çocukların çok sevdiği şarkıların sözlerini, ailelerin veya öğretmenlerin sakıncalı olduğunu fark ettiği durumlar da RTÜK'e bildirmeleri gerekmektedir.

Sanatçılar, örnek alınan bireyler olduklarının bilincinde olmalı, gençler üzerinde olumsuz davranışları tetiklemeyen şarkılar üretme konusunda daha hassas olmalıdırlar.

Eğitim sisteminde sanat eğitimine daha fazla önem verilmelidir.

Okullarda müzik derslerinin saat sayısı artırılmalı ve öğrencilere farklı alternatifler sunulmalıdır.

Okullarda değerler eğitimi daha etkili işlenmelidir. Öğrencilerin bu tür şarkılarda geğen olumsuz mesajları sorgulamasına ve daha seğici olmasına katkıda bulunacağı dūřınılmektedir.

Okullarda internet, cep telefonu ve tabletin doğru kullanılması için eğitimler verilebilir.

KAYNAKÇA

- Angi, Ç. D. (2013). Müzik Kavramı ve Türkiye’de Dinlenen Bazı Müzik Türleri. *İdil Dergisi*, 2(10), 59-81.
- Arslan H. ve Kırloğlu M. (2019). Madde Kültürünün Dile Gelmiş Hali: Rap Müzik. *Türkiye Yeşilay Cemiyeti*, 6(3), 821-845.
- Artemiz B. (2009). *Ergenlerin Farklı Müzik Türlerine İlişkin İlgileri ile Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelemesi*. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aytulum, H. (2019). Popüler Kültür Bağlamında Rap Savaşları ve İslami Rap Müzik Üzerine Bir İnceleme. *Toplum Bilimleri Dergisi*, 26(Özel Sayı), 208-241.
- Taşal B. (2009). *Şarkı Sözlerinde Şiddet Ögesi: Aksaray İli İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri ile Yapılan Bir Çalışma*. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Genel, M. (2014). Almanya’ya Giden İlk Türk İşçi Göçünün Türk Basınındaki İzdüşümü. *Selçuk İletişim*, 8(3), 301-338.
- Jöntürk (2003). *Bir Gençlik Çılgılığı Hiphop Kültürü*. İstanbul: Akyüz Yayın Grubu.
- Karadeniz, T. (2019). *Hiphop Amerikan Kültürü Değildir*. İstanbul: Kitapita Yayıncılık.
- Özkarabekir, C. (2007). *Turkish Hip-hop Rap Belgeseli*. CNN. Url 2 (Youtube) (https://www.youtube.com/watch?v=EY6h2pLRu_s)
- Öztürk, A. D. (2012). *İda (Şu Hip-Hop Dedikleri)*. Ankara: Kanguru Yayınları.
- Radyo Bilkent (2018). *Türkiye’de Rap Müzik*. Url 1 (Radyo Bilkent) (<http://radyobilkent.com/2018/12/29/turkiyede-rap-muzik/>), (29.12.2018).
- Yıldırım, A. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EK-1 EN SEVİLEN İLK 20 PARÇANIN SÖZLERİ

Aşağıda öğrencilerin dinledikleri ilk yirmi şarkının sözleri incelenmiştir. Sözcüklerin tekrarları kaldırılmış, şarkıların çok uzun olmasından dolayı sadece örnek olabilecek kadarı verilmiştir ve argo olan sözcükler şeklinde gösterilmiştir.

1.‘ Neyim Var Ki?’ rap müziğinin sözleri

Bir bahçemiz var bir taraf çiçekli bir tarafsız çöl
Bir tarafta gökkuşağı öbür tarafsız kör
Sınırdaki kalmışlardan biz hep sınıftaki kalmışlardan çok uzaktayız
Sıkıntı çekmişlere yakın bi' yerde
Çölde kazanılan zaferler hepsi kanla yazılır
..... olmasaydın insan tüm zaferler dostça kazanılırdı
Her gün doğumundan gün batımına
Her geceden gündüze işlenen bir suç var
Her bi' yerde bahçemiz var
Cümle derde ol deva diye dua ederdi günde bin defa
Fayda yok bu çok fena çare yok bu bir bela
Sanki yoktu başta hepsi kalsın
Aleminde Sagopa ve Ceza rap için bir pranga
İlham perilerim yorgun ellerim
Ve miskin armağan düşüncemin yanında bir emanetim bu bedene
Yıllarım bi' yetki verdi etki tepki oldum
Kendimin hudutlarında bir çiçektim mordum onca tarla doldum
Bir şafaktım askerinin duvarda yırttığı
Bi' takvim yaprağında geri kalan umut rakamları oldum
İstedğim yerdeyim bir iki dakika verin bu adama konuşamaz dilim tutuldu

Fincan kahvem hatırına saydım
Bir yudumluk aşkım deli sarhoş
Komplo ordularının gardiyanları
Neyim var ki rapten gayri?
Akarsular bu bahçelerde
Kurtulur zebanilerden
Akmayan suyu bile çölde
Çeşmeler var her bi' yerde bul
Olmaya çalış bi' kul
İstedğimiz yekti sulh
Olmasın altında çul
Olmasın paran ve pul
Gene de gül bir kez be bi' kere gül ve senede bir de olsa gül
Bu çölde yeşerir elbet
Savaş biter ve biz de sınırın ortasında kaybolur gider de sözlerimizi
Ve rap' imizi miras bırakırız yeter
Ey rap' in sebepsiz anlamı damarlarımda gezine dur
Şakaklarımda kan birikmiş
Ben bi' cümlelik bi' nokta değilim
Şiirlerimle gömülecek adım
Satırlarımda geçmişin tokat izleri
Ve ellerimde kara kalem kara gözüm seyirde
Yollarımda yolunu gözlediğim bi' yolcum mağlubum
Yaradan Allah'ım gençliğime mahçubum
Oyuncak bir tabanca elime hakim oldu çok alıştım
Ben bugünde yaşıyorum yarın da meçhulüm
Bin yasak ve bin cezayla ilelebet mi yaşıyorum?
Bir bal olsam damlasam
Bu yeryüzünde bir kalbim nefretim ve var olan bin cezam

2.' Sus Pus'' rap müziğinin Sözleri

Göz gözü görmüyor hep pus (pus pus pus)
Takipteler ses etme sus (sus sus sus)

Bir vakit donmuştu beynim (beynim beynim beynim)
Düzlükteyken bitmiş seyrim (seyrim seyrim seyrim)
Göz gözü görmüyor hep pus (pus pus pus)
Takipteler ses etme sus (sus sus sus)
Durma git enerjini kus (kus kus kus)
Zaten çok soğuk etraf buz (buz buz buz)
Hiç yalan der misin a ah (a ah a ah)
Pek dert dinler misin a ah (a ah a ah)
Ya bayat yer misin a ah (a ah a ah)
İnsan seçer misin a ah (a ah a ah)
Dikkatli izlersen anlarsın haklı megatron
Bende ghillie kevlar mythril
Sende sade bir kat krom
Zaten tekim çıplak gezsem
N'olur her gün dekatlon
Hep dikenli tel etrafımda
Kendi kendimeyim her gün sor
Bir hep diken diken gel bir gör
Tıkandı kaldı bak her bir form
Kırıntıların arasında kaldım adı konsun artık
Hadi ol her sokakta beni bulmak zor
Sıkılanlardan mısın ya da ıkınanlardan mısın?
Kulağına dandik müzik takılanlardansın
Ama kusura bakma yapılacak hiçbir şey yok
Hızlı söyleyen ben değilim yavaş dinleyen sizlersiniz
Yavaş söylesem anlayacakmış gibi konuşuyor şuna baksana kek
Altına bez al sana test
İki kere iki Ceza eder net
Birikiminiz ile bir bardak bile dolmaz öğrenebildin mi veled?
Rap harekettir ve de politiktir
Bunu hazmedemiyor isen
Duvarda hit list çoğunuz misfit
Karalarım her yeri sen gene hit this
Bilmiyorsan sus yaralara

Tuz bas karalara ayak ile herkese
Kumpas kur bak uzaktan head shot zaten
Mic mic mik mic mic mic mikrofon ve ben kayboldum
Gördüğüm rüya hayrolsun
Ben kapitan bak sapitan çok
Kov kapıdan pencereden sok
Sen çatapat ben topatan
Kalk gidelim benzini koy boy
Bide sohbeti kes kalk hadi cowboy
Seni sevmedi rap yetmedi goy goy
Ara elemanlar yönetir kimi kara kara elementler türemiş
Yeni kafa kara elemanlar güder hepinizi
Yola barikatlar yeni setler
Yeni barajlar ve yeni sesler
Yeni karakter ve yeni tipler
Yeni taraftar ve yeni beatler
Geri dönüş yok bu bizi kitler
Napacaz şimdi bilmem?
Durun durum bekleyin
Geldim işte buradayım merak etmeyin
Perakende rapleriyle benle uğraşanlara öğrettim pandomim
Herkes bıkmış kısmen bakın
Sol kanattan hiç bitmez akın
Akşama yangın ateşleri yakın
Ama dikkat edin de yanmayın sakın
Bak bu tarz benim patlatır derin çağ atlatır ve katlarım rap
Çıkarsam bir yola dönmem hiç geri
Bu gerilim hep benim hem de tertemiz
Yanlığı bırak hadi doğruya tap
Sana saniye saniye kafiye bak
Bana gelmez buralar karışık zaten

3. 'Bi Sonraki Hayatımda Gel' rap müziğinin Sözleri

Mmh, e güzel bellidir gelişinden (mmh mmh)

Görünce alır aklını başından (ya, ya)

Neye yarar gitsen peşinden?

Varken, varken kalbinde başka bi' insan

Bugüne değil kısmet

Bi' sonraki hayatımda gel

Öyle bakıp yapma bana nispet

Bi' sonraki hayatımda gel

Belli ki sende de var istek

Bi' sonraki hayatımda gel

Elveda maalesef

Bi' sonraki hayatımda gel

Onu bağışla sahibine

Bağışla onu sahibine

Yeter ki bi' gün kum olduğumda

Gel deniz ol sahilimde

Kaybolam bikininin maviliğinde

Mamacita muy bonita, konuşam dilinde

..... bedenlerimizin haricinde

Sus, sus, sus, konuşma bi' dinle

Only senin adın hâlâ dilimde

Tarihi var onu bari silme

..... Bodrum sahilinde

Yeah yeah, sahilinde

Sitemleri bırak, oralara girme

Gitme, bırakma, kal dibimde

Sevemez seni benim gibi kimse

Sensiz ev bile değil evimde

Suyu ak, sanki Sezen

Kafamdakileri sana desem? yeah

Yeni Gucci yeni desen

All white drip, sanki kefen, yeah

Yaktın beni öldürdün
Yakışıyo' sana özgürlük
Yazdım seni kalbime ben
Okudum shawty, döktürdüm
Tüm ruhumu söktün dün
Tam yirmi bir gram eksik, ölçtürdüm
Sen bi közsün, içim seni öksürsün
Gelip söksün, işim gücüm gönlüm
Bi' sonraki ömrüm gör beni lütfen
İsterse elimden alınsın bütün süksüm
Gel benle yüksel
.....
O nasıl mimikler?
Sen bi' fidan olsan, her yere seni diksem
Serpil filizlen, eh

4. ‘Mekânın Sahibi’ rap müziğinin Sözleri

Sabah yaptım krep, krep
Ne güzel oldu breh, breh
Sardım yedip wrap, wrap
Kafam düştü direkt, direkt
Her yer olsada kezban tırrek
Yatamam evde yatak döşek
Çıktım dışarı açtım trap
Kafam şimdi fişek fişek
Oh yeah geceler
Cihangirli heceler
Elitturistler
Sokaklar ve polisler
.....döküp
Natali diyor
Dedim tamam hadi canım
Bizde küvet yok duşakabin

Oh yeah çılgın genç
Bu iş böyle Rolex Range
Sizin tayfa b'tch, b'tch
Bizim tayfa rich, rich
Oh yeah çılgın genç
Bu iş böyle Rolex Range
Sizin tayfa b'tch, b'tch
Bizim tayfa rich, rich
.....babana koş
Trap böyle yapana hoş
La bebe koş, la bebe coş
Siz windows ben macintosh
Mandingo, Norm Ender
Benim Dolce
Oturan diyor mor minder
Hater'larım
Bebeler, Bebeler
Popüler kültüre köle gibi yapış ama lafa gelince Marley, 2pac
Tabi yüzüne bir dövme demode bir Reggaeton'a bas autotune'u ol Lil Pump
Ama beni H'ler gibi kariyerimle tehdit eder Pozitif'ten Elif Cemal
Ben boyun eğmem soyunu disslerim çıldırtırım etnik faş'tleri
Umrunda değil kuliste

Ve beni dinler devrimci gençler, sizilümpen Migos'lar
Kafası gibi sirk maymunları istiyorsa orman kanunları
O zaman güçlü zayıfı ezecek size yok sosis salam şırdan, şırdan
Hey hey, hadi bakalım
Gucci Gang, Gucci Gang nasıl yapalım?
Mekanın sahibi geri geldi
Bebeleri pistten alalım, alalım
Hey hey, hadi bakalım
Gucci Gang, Gucci Gang nasıl yapalım?
Mekanın sahibi geri geldi
Bebeleri pistten alalım alalım

Hey hey, hadi bakalım
M. Jane M. Jane nasıl yapalım?
Mekanın sahibi geri geldi
Bebeleri pistten alalım alalım
siz benden kaçın
Run (ey, ey, ey)
Kraldan kaçın (ey)
Hıdıdı hıdıdı, al b'tch

5. ‘‘Dünya Gül Bana’’ rap müziğinin sözleri

Son nefesim bu son defa yalan dünya gül bana
Yak diyorsun yak ne varsa her şey son defa
Son nefesim bu son defa yalan dünya gül bana
Yak diyorsun yak ne varsa her şey son defa
Kıyasla bak aynaya kim daha çok hasta
Satırla gitar çalıyor bir deli terasta
Doksanlarda hipster sakallı babamla
Fotoğrafımı parçaladım ellilik chivas'la
Yavaştan düşmek için adımlarım banktan
Kaldırımla ilişkimiz başlıyor ufaktan
Snapchat'te sırtırken nabzınız kaç oktav
Nehavalıydı atılmak sınıftan
Yanlışım tamamda neden tek doğrunuz buydu
Az yanan bi çakmak için 20 lira bozdur
Özellikleözellikle
Örnek olsun hayatımı özellikle
Ölmeden bi kez bak ağlamaktan korkma
Kus ve biraz gülümse fotoğraftan kaçma
Burada tramvay yok gençliğim travma
Buna saçmalamak denir sonra öl ve hep rahat kal
Son nefesim bu son defa yalan dünya gül bana
Yak diyorsun yak ne varsa her şey son defa
Son nefesim bu son defa yalan dünya gül bana

Yak diyorsun yak ne varsa her şey son defa
Herkes kendine yol çizerken silindi
Sanki yaşadıklarım bi filmin 2. CDsi
Bu vera dedikleri isabet etmeliydi
Hangi Köpeğin ağzında kaldı dilin kemiği
Aynı anda konuşunca şeytan ve melek
Bir iyi bir kötü günler hep üstümden geçerek
Kaçır keçileri batır gemileri
Ve artık harbiden soğudum gel hevesim geri
Neler gerekliydi biraz gülümsemek için
Bana saysanıza bakın dalganıza
Sevdiğim her kadın öldü masasında
.....masasında
Başkasını suçlamayı bende istiyorum fakat
Kendimle yüzleşmek için para vermiş gibiyim
İşte böyle yalanlardı anca söylediklerim
Zaten üzölmek hepimizin baba mesleğiydi
Son nefesim bu son defa yalan dünya gül bana
Yak diyorsun yak ne varsa her şey son defa

6. "Galiba" rap müziğinin sözleri

Bu ikilemlerin arkasında çok şey var
Hiçbir şey bi' neden değil ki
Ama hak ettiğimi düşündüğümde hiç de adil değil ki
Sen nesin (ve kimsin)?
Sal yaralı balıkları gitsin, misina artık çok gergin
İster istemez her şeyim sende rehin
Ne yanlış bir karar masası, sen ne kötü bi' hakimsin?
Bu ne zor bi' dosya, sen ne kolay bi' kararsın
Senden görünmüyor önüm, meğer ne kolaymış fikri ölüm
Anlatırdı sevdiğilerim böyleyken
Böyle olur söz söylenir, göz dolar, haziran'lar şubat olur
İhtimallerimi düşünürüm ve ihmallerimi yoklarım

İçimden ayrılık şarkıları bestelerim ve söylerim
Ben deli dolu biriyim ama şu an sadece doluyum
Kırılmış bir sağ kolum
Gönlü bir hayli kırık, yapayalnız bomboş bir yolum (ben)
Beni arayan or'da bulur, sözün bittiği yerde bekliyorum
Canım malum, yarım eksik (ya)
Bu kadar mı kolay çeker insan sevdiğinin şakaklarına tetik?
Sanki sen bir avcı, bense infalak eden keklik
Vakit durdu bu acı beni boğdu, bittim şimdilik
Ama galiba, bütün bu olanlara dayanamam ama hazırım
Sen giderken adımlarını sayarım, heyhat
Ne yazık, seni yanlış tanıdım sanırım (sago kaf kef, sago kaf kef, Kasva)
Üzerime yıkılan yüksek apartmanlar
Bana söylenmiş gibi çalan şarkılar
Bitmeyen derin hasret ve geçmeyen zaman (an)
En dibini ancak senin bildiğin o dipsiz kuyu
Defol git şimdi rahat uyu
Ya biriktirdiğim onca yarınlık
Ben yarımken yarınla bu gün arasında nedir farklılık?
Senden varan güller, artık rayıhasız
Ben uslu çocuk, sen arsız
Sensiz yerim yurdum yokmuş gibi, ben diyarsız
Herkes bana bakıyormuş gibi ama her şey normal
Sorulan, sorular en çok acı veren, her yerden sual
Ben bir aç, sense tok misal
Sen olmadan ne işe yarar en güzel kumsal?
Ne olur gitme, kal
Bir tek özlemleri deviremedim şu ince bileklerle
Geriye kalan her şeyi yıktım, fena yaptım
En güzeli unuttum, defalarca tekrarladım kendimi, her yeni gün için
Ama her yeni gün eskidi yarın, baktım ki hep ord'yım
Aynı noktalardayım, ortada kalmış ortalık kişiyim
Sen şimdi yoluna bak, ben adımlarını sayarım

Bütün bu olanlara dayanamam
Ama madem öyle, hazırım
İki sıfır bir yan yana
Melankolia
Sagopa

7. "Aya" rap müziğinin sözleri

Spankito
Na na na na
Na na na
Ey, ey
Ey, shawty bana baksan
Bende yazsam sana bir love song, yeah
Gel omuzuma yaslan
Shawty benimle misin bu akşam?
Yeah
Dediki götür beni aya. aya. aya, aya wouh
Dedim gidek uzaya aya, aya, aya wouh
My baby girl she got the faya, faya; faya, faya wouh
Bi gelebilsen buraya, hasretinden yana, yana, yana
Ya, ya, ya
Shutdown als ik
Touchdown ben ik
Uptown pull up met die topdown, yeah
Biraksan beni
Kalsam geri
Olmaz shawty sensiz bu hayat
Yeah, ey diamonds op chest like
You the best like
You the baddest lil ma dit is geen wedstrijd
Pull up in die S line
Leef je best life
Touchdown lil mami pak de next flight

Ya, shawty benimlemisin bu akşam
Önüne kalbimi serip bıraksam
Boynuna pırlantaları taksam
Alman pull up girl araba alman
Shawty bana baksan
Bende yazsam sana bir love song, yeah
Gel omuzuma yaslan
Shawty benimle misin bu akşam?
Yeah
Dediki götür beni aya, aya, aya, aya wouh
Dedim gidek uzaya aya, aya, aya wouh
My baby girl she got the faya, faya, faya, faya wouh
Bi gelebilsen buraya, hasretinden yana, yana, yana
Yan yanaysak
Bize yazılır destan sayfalarca
Yedi yirmi dört sevdan kafamda
Hem dertler hem derman da yarda
Bahar doğarken merhabanla
Oooh, merhaba
Her baharda ooh gel savaşıma
Gel, gel, gel savaşıma
..... tüm gün canla başla
Yanındayken balıklama dalsam aşka
Uğraşamam başka başka laçkalarla
Ey, shawty bana baksan
Bende yazsam sana bir love song, yeah
Gel omuzuma yaslan
Shawty benimle misin bu akşam?
Yeah
Dediki götür beni aya, aya, aya, aya wouh
Dedim gidek uzaya aya, aya, aya wouh
My baby girl she got the faya, faya, faya, faya wouh
Bi gelebilsen buraya, hasretinden yana, yana, yana

8. ‘‘366. Gün’’ rap müziğinin sözleri

Kurulu bir makineyim ya arıza yaparsam?
İstemediğim hlde ya devrelerimi yakarsam?
Durmam gerek ya yere yıkılırsam?
Ya bi' çuval inciri mahveden ben olursam?
Bir daha düşünecek olsam aynı yanlışı
İki kere yapar mıydım? sanmam
Eyvahlar olsun bir daha kanmam
Ne de zor oluyor aradıklarımı bulmam
Sorduğum soruların yanıtını almam
Cevap belliyse sorusunu sormam
Dişlerim sivri ama korkma ısırمام
Bana bit ... artık derler azalmam
Sohbeti ne de dzetek haz almam
Çoğundan hoşlandığımı pek sanmam
İstediğim anda istediğim yerde olsam
Süpermen gibi istediğim yere uçuپ konsam
İnkrı bırak kabullen kabullenmekten başıka çaren yok
Ne de zor oluyor aradıklarını bulman (zar zor zar zor)
Pek de zor oluyor aradıklarını bulman (zar zor zar zor)
366 gün (o) yüzüm yine bana dönük (aha)
Meskenim değişıyor maskenin ardı görüldüğü zaman kırılıyor kaburgan
Panda gibi soyu tükeniyor güvenimin
Ormandaki ağaç kadar yalnızlık hey
Bana güneş olur musun istesem çevremi saran karanlık şu perdeden?
Ben göremesem de uzakları şimdiden
Bana her şey çok uzak be kendiliğinden beri kendimi bildiğimden
Emin değilim bilmek istediğimden
Defalarca yıpranırsın bildiğinden
İnkâr etme kabullen peşindesin
Bildiğinde bildiğine pişman olacağını
Bilmene rağmen neden?
Bir tek aklın kaldı onu da senden aşıramazlar

Ara ve bul çok uzun saklanamazlar
Ne o?
Olacakları biliyorken çok fazla şaşırılmazlar
Tazı durdu artık koşturamazlar

9. ‘Ölüme İnat’ rap müziğinin sözleri

Yazarken sema karanlık ruhum için sabah yok
El kalemde mumları yak eski kadehe koy
Ankara’da deniz bende uçmak için kanat yok
Hiçbir şiirin içinde bu ruhum gibi sanat yok
Ölüme inat yazıyorum bu sayfa kalbe huduttur
En güzel hikayedeydik insanlığını unuttun
Tenimi kuruttun bu şehirde tek buluttun
Üzülme bazen ölmek bile insan için umuttur
Kahve bardağından yüzüme doğru vuran sıcaklık
Yaz gününde kaldı aşk ve mevsimimiz kış artık
Ruh halim bozuk plakta dönüp duran bi’ şarkı
Biz bir hayal kurar onun da birden içine
Mastar eklerinde kaldı bütün fiiller
Dile gelince geceyi gündüz eden soğuk şiirler
Sırtım yere gelmedikçe döner gider değirmen
Ve bi’ gün tanrı olsanız da karşınızda eğilmem
Gel limanıma gemileri yak
Ben ölümüne yazıyorum ölüme inat gel
Aklımın ucunda birileri var
Bana birileri git diyor birileri kal
Hey, Fatih Uslu dünyadan, ölüme inat beat by İtaat soğuk şehrin soğuk adamı
Bi’ dağ misali gururlu bi’ duruş sonra duruldum
Bi’ kuruş yoktu cebimdeki isteseydim bulurdum
Bi’ buluşmaydı gökyüzünde nefretim ve umudum
Nefretim kazandı ben de azat ettim bu ruhu
Günahın güruhuydu yeryüzünde tek melek
Bir asır sonra gelip senden tutunmamı bekleme

Kâbus ol bu sonbaharda delir kapımı tekmele
Ne kadar cambaz olursan ol takılıcan direklere
Ölüm bahçesinde en kırmızı gül benim
Dün denen yalanla geçti bak en güzel günlerim
Dün değil bugüneyim bu dün senin bugün benim
Ve öyle sert de değilim eğer gülseniz gülümserim
Bi' ilham kaynağım yok elli beş senelik radyolar
Evimde çalar, yatak odamda kırk senelik karyolam
Otuz senelik aşk da bi' gün yuvarlanır dar yola
Ben yirmi senelik adam bindim hayat denen kamyona

10. " Üç İki Bir " rap müziğinin sözleri

3 2 1 bitir işi
Bu Rap' im iyi ve bitirici
Popüleriz gibi gibi
Göremedin ki Biggie Biggie
Yalan olur birikimin
Göremez işini bir-iki bin
Dedim: "hip-hop iyi fikir"
İyi gelir ve bir-iki mil
Benimki bitti sen oku (sen)
Çekinme baby gel otur (gel)
İyice kavra bele vur (bel)
Benim işim bu ver onu (ver)
Koşarız ileri geledur (geledur)
Yakala treni peronu (peronu)
Adamım adamı tanıdı
Adamım hıdıdı hıdıdı Fero bu (yes)
Bro merhaba sana bu müzik kaba saba
Sana der: "Kapasana!" de ki: "susa" (sus, sus)
Evimiz sapa sapa rap'imiz akar akar
Fifa pes Afrika
Shakira Waka Waka (Waka)

Baka baka kararır üzüm üzüme (bak)
Ben Fero büyüyor günü gününe (gün)
Kimseye his yok körü körüne (yok)
Hakedene respect gidek ölüme (git)
Gidek ölüme hadi gidek ölüme (woah)
Her zaman engel çıkar önüne (boy)
Bak işine sen boy güven özüne (öz)
Kulak asmadan onun bunun sözüne (söz)
Dangerous suları Los Angeles kuralı
En cılız olan ölür ben değil oralı
Çok şükür Rap müzik kim ise bulanı
Bugün Etiler yarın Ankara Tunalı
Gelmedi bunalım Ben Fero'dur adım (yes, yes)
Dedirtmeden bırakırım "Kel Fero bunadı" (kel, kel)
Dolar gibi yükselen zenciye bi' bakın
Önce karakter nigga hip-hop'ı (aha)
Bi' takımım yok homie kardeşimiz çok (çok)
Protein dışında da açlığımız yok (yok)
Onla bunla yarış yapıp olamazsın
Sana maraton nigga benim için jog (jog)

11. 'Eh Baba' rap müziğinin sözleri

Rocky, rocky what's going on?
Düşe kalka geldik buralara eh baba
Mahkum olmadık biz para pula eh baba
Küçük para elde koydum onu kenara
Neler için düştük yollara biz eh baba
.....
Neler için düştük yollara biz eh baba
.....
Neler için düştük yollara biz eh baba
..... attım sonra kenara
.....yaktım sarstı beni kerata

Mamacita muy bonita dime merhaba
Gel ana, onu bana ver ana
Sa sa sa sa sallasana
Wavy shawty zıpla benle dalgalara
Ça ça ça ça çalkala ya
Attım parayı havaya sen yakala
Touchdown İstanbul
Shutdown mami arabada carpool, yeah
Sonu yok bu gecenin, uh
Koskoca şehir benim
Yeni chain yeni yıl yeni bitch
Yeni para yeni mantram yenilik
Yendik bazen yenildik
Balmain kot, Gucci kazak
Hayat serbest sana yasak
Gelip bana kafa tut'can sen
Var mı lan sende o.....?

12. "Kaktüs" rap müziğinin sözleri

Bana boş laf anlatma kalbin taşa dönmüş senin
Bak o sözler sahteymiş aşkında yalanmış senin
İki günlük dünya koş onlar kölen olsun hadi
Bir günün yok kaktüssün ruhum boyun eğmez sana
Sözleriyle başladı güzel bir ilişki
Sonrasında değişti oldu bir çelişki
Tanıdıkça anlıyorsun hep aynı yalanlar
Boşa geçmiş bir zamandır hafızanda kalanlar
Çarkta koşan fareleriz basit bi döngüyüz
Hayallerle saçmalayan bitik bir öyküyüz
Aşkımın cicimler sahtedir hep sıfatlar
Maskelerle gizlenir beton yüzlü suratlar
Aslında en başında demiştim kendime
Kaçınılmaz bir sondur aşk neyine ilişki

Belki dedim senin için bu onlardan değildir
Konu sevmek olunca kalp polyannaya meyilli
Optimist duygularla çektim hep kahrını
Bencilliğini takmadım hiç kandırdım yarını
Tutarsa sözlerin aşk bir savaş değildir
Yalanların rengi olmaz o senin pembeliğin
Bilirsin insanoğlu aslında değişmez
Hatalarla öğrenir korkularla gelişmez
Ve sevmekten usansam desem de bu sondur
Aşk dediğin çıkmaz sokak bitmeyen bir yoldur
Bu yüzden hatalarım olduysa özeldir
Beni de ben yapan budur çünkü sevmek güzeldir
Hiç umrunda olmadı ki ne desem sallamıcan
Ben gitmeden farkımı hiç bi zaman anlamıcan
Gelinen nokta bu gönlümce yaşıcam
Sende o taş kalbini ömrünce taşıcan
Hiç bi kozum kalmayınca kafanda dank edince
Güvendiğin o güzelliğinde bir gün yüzünü terkedince
Bakarsın aynalara kibrinle yaşarsın
Yalanı çok seven dilin işini orda başarsın
Bu bitmiş öykünün bendim hayalperesti
Sen bir ara durakmışın hayatımın turisti

13. ‘Goal’ rap müziğinin sözleri

15 sene yer altında kariyer
20 sene dayananlar para yer
Eser yine poyraz, karayel hiç sorma
Ara verme olma avarel
Yolla mikrofonu bana sen
Yaş 30'u geçmiş anladım kalınca kafa kel
Yolla bana yine para sen
Sonunda hayallerim gerçeklere paralel

Ey! Geldi esas tim!
Bu PMC bullshit!
Cıvıksın hamburgerde sos gibi (sos sos sos)
Artık lami cimi yok bitches (yok yok yok)
Malınız da gibi (.....)
Boş için daha iyi!
Bize her gece party! (Goal!)
Bu bir gol yes, mikrofon
..... sende kompleks (Kompleks)
Çünkü boss
Hep sen hostes pasaklı kontes (Kontes)
Bu bir gol yes, mikrofon
..... sende kompleks (Kompleks)
Gelirseniz kapıma
Uçarım ışınlanamam
Kimse tarafından kısıtlanamam
Gözü parada adamları yaralarım arada
Hadi biraz gaz ver, Ati direksiyonda
Hey body vites sonda, hepsi depresyonda
Bassım mikrofonda!
Manitayla kombat bafi bafi bomba!
Haritayı yokla mari varsa kop kop
Raggatone'a koyduk harika hip hop pop
Ocho cinco çok şok
Boğazında yok yok
Neredesin doktor
Gerek buna poh poh
Rakipler tek tip biz eksiksiz tamız
Bu benim jenerasyonumun zenginlik çağı
Ve yaptığımız taktik, yaktığımız kanıt
20 sene sonra gelen başarının tadı
Bu bir gol yes, mikrofon
Yetmedi hiç tamam
Verdiklerim yalan

Bitti gelgitlerim falan
Artık kendimdeyim aga
Emrindeyim hayat
Bana verdiklerin kadar
Belki en dipteyim ama hala peşindeyim para
Size her gece linç
Sen çürüksün homie bense kerpetenim
Evim PMC gittiysen gelme geri
Felsefeni yatırıp enselerim ha!
Goal goal goal goal goal goal
Bu Goal!

14. ‘Babafingo’ rap müziğinin sözleri

Hadi delirin yo
Bu tamam bingo
Bi' sabah billboard
Ben Fero King Kong
Kimbo gibi deliyim hoe
Boş ver dildo
Var babafingo
Deliyim boy
İsmimi bil hoe (yes)
Sal dildo
Var babafingo
Amacımız değil babuş ciddiyet falan
Hani şimdiye kadar sordun "Kim?" diye tamam
İndi-bindiye devam tabi yetmiyo' paran
Badiciyim uyumam ikindiye kadar
Bakış açınız dar biraz eğlenin ulan
Bana değmeyin ulan
Ben de neyleyim ulan
Ajitasyon müzik ve de gözyaşı zulan
"Derdim çok." diye mikrofonda ağlamam ulan (normal)

Tamam mı lan? Yolladım Iban (al)
..... bile yok sana bi' dal (yok)
Bana dayılananın kolları fidan (çöp)
Önce bana sonra hadi kendine bi' bak
Şans değil iş yaptığımız lan (lan)
Olamadı yan gelip yattığınızdan (no)
Hatrımız var (var)
Alnımız ak (yes)
Hızlı giriş trap'e de tattığımızdan (tat)
Bakınız işinize gücünüze siz (siz)
Gerçek zenciler bir tek biz (biz)
MMA gibi sert dirsek diz (diz)
Trap'e de bırakırız şehrimiz İz (mir)
Furkan ve de Can Volkan boss (boss)
Yap bunu dediler meydan boş (boş)
Kafamız rahat hani her yer loş (loş)
Biz boss'uz aslan gel sen koş
Rest in peace Kimbo Slice
King of the streets
Yeah
Ben Fero

15. "Sokağa Döner" rap müziğinin sözleri

Ormanımız yılan dolu yorganlara uzanan
Bu kampa orda bela oldu günden güne çoğalan
Karanlık bi evim sanki seni içine çağırın
Bi gencin ümidi gibiyim metropolde boğulan.
Ticareti kaldıramam
Oda beni kaldıramaz
Yeraltında kalırım gözüm sözümü tutarım
Müzik dırdırcı bir
Çoğu rapçi balayında zaten hasetin üstü her açıdan kapalı.
Astırmalıp yavaş vurdu beton yere suratım

Bu beyinlere yalıtım sağlam yapılı sanırım
Hep beraber kuralım mı kafamızda kiralım
Veya-hutta kiralım mı bende öyle umarım.
Hayranlarımı istiyorsan düşmanlarımı al lan bak memlekette nasıl olsa herkes yaralı
Hayatına girer girmez üniversite yılları
Şimdi sansar dinlemek için fazla havalı.
Kelime sokaklara düşer biraz ara ver aka kara der rakibin çok etkili,
Sokağa döner, sokağa döner, sokağa döner takılı kaset gibi,
Kelime sokaklara düşer biraz ara ver aka kara der rakibin çok etkili,
Sokağa döner, sokağa döner, sokağa döner takılı kaset gibi.
Bugünlerde herkes deneysel işler peşinde,
Yüzeysel

Ölmemi bekleyen erdemle bekle,
Sabrın sonu selametse
Salim olmuş olmalı hayaletler heralde.
Hayatına kanser gibi girer çıkar girer el verir mi resimler
Hadi iyi eğlenceler.
Takla atıp düşmeyenler ordusunda mensup hınzır
Baya bi hızlı hayali ihtiyaç duyanlar,
Büyük kumarlar, arkadan vuranlar arkadaş duranlar
Artı hep yanımda adım kadar burda kankam hep yanımda
Uğur yetir burda dur dedim durma
Savaşçılar yolda savaşçılar burda.

16. "Felaket" rap müziğinin sözleri

Güneşi gülüşüne nasıl sığırdın?
Döndürür kalbimi çöle
Gözünden akan yağmurlar
Döndürür çölleri sele
Saçına kopan fırtınalar
Eserken ruhumda hala
Dediler bu kız neymiş?
Dedim Felaket felaket!

Felaket

Bu kız bi' afet bi' afet

Gözün gözüme değse

Kopar kıyamet kıyamet

Yarattın dünyamda zelzele

Hala sallanır bu hergele

Kaybettim kalbimi ben yine

Ah felaket felaket

Bombalar yağar bu şehre

Darbeler vurur ruhuma

Seni düşünüp her içtiğimde

Susarım sana konuşamam açım susarım sana

Seni bana beni sana hiç anlatamadım çok

Fırtınaların koptu dalgaların boğdu

Yalanlarım çoğaldı

Yarınlarım lavlarının en altında kaldı

Hiddetinin şimşegi tüm şiddetiyle çarptı

Ne özleminin yüceliği uçurumdan farklı

Ne yüzde biri kadar cehennemine sana rahat

Evim çatım pencerem kapım şu başımdan uçtu

Gök yere düştü sıyrıldı sıktı

Fena fena pek

Hem aşk hem lanet

Her an devam hep

Bela ve zahmet

17. "Pavyon" rap müziğinin sözleri

Şapkalılar gelsin, şapkalılar

Işıl ışıl her yer, her yer sanki pavyon

Bu seferki iyimiş gardaş, bi' dahakine az koy

Işıl ışıl her yer, her yer sanki pavyon

Gez gezdim balkon balkon, sanki adım Elvan Dalton

Işıl ışıl her yer, her yer sanki pavyon
Bu seferki iyimiş gardaş, bi' dahakine az koy
Işıl ışıl her yer, her yer sanki pavyon
Gez gezdim balkon balkon, sanki adım Elvan Dalton
Hayır mı la? (hayır mı la?) gablo (gablo)
Yapracık'tan Kızılay'a metro (metro)
Alemlere akmayak mı eş dost? (eş dost)
Erasmus'lu ortamlara let's go (let's go)
Çinçin (Çinçin) Ghetto (Ghetto)
Altındağ, Mamak ve Etimesgut (Etimesgut)
Aynasızlar bütün gece meşgul (meşgul)
Angara'da boldur gayrimeşru (gayrimeşru)
Çıka'k da geze'k bu şehri bi görsek akşam
Işıl ışıl her yer pavyon gibi mor, N'ettin Gökçek başgan?
Takılıyo'nuz, geceniz iyi olsun gardaş
Varsa ba'a da koy..... bir bardak
Dert etme la gel derdini çöze'k, ayıp ediyo'n valla başını yesin
Gel takılak diyo'm gardaş sana, gözünle gönlün açılır kesin
Şeklimiz iyi hep sokaklarda, bütün bu bebeler hep ayıkır beni
Ama bu yaptığın ayıp be gardaş, pavyonda bütün maaşını yedin
Işıl ışıl her yer, her yer sanki pavyon
Hayır mı la? (hayır mı la?) mızık (mızık)
Polis geldi yapmalıyız biz ih (biz ih)
Faça Şahin, kaputu çizik (çizik)
Çalınır mı bu havalar kısık? (kısık)
Yedı yirmi dört çalmalı banko (banko)
Yaptıradım arabaya kasko (kasko)
Taktırsak da LPG'yi gaz yok (gaz yok)
Zaten ittirsen de gider az çok
Harmana düştüm adresim belli Yenidoğan
Hava yine kapalı bu nasıl memleket la beni boğar
Nasıl bozuk olabilir yeni yollar?
Şahin'imın hızı maksimum 45, Jeep'e binen ablalar beni sollar
Kafam kıyak hemen fiyak, bu gece tüm Angara benim ortak

Gelir bu bebeye zulalar beleş, derde düşünce son ses Neşet
Aleme akınca her şey gerez, moralimi bozamadı hiçbir gebeş
Ah bi' de yüzümüze gülse şu felek, gel be bi' takılak, kop kop gezek
..... baksana resmen bebek, Angara'lıya paso alem gerek

18. "Susamam" rap müziğinin sözleri

Cengiz Han zamanı akan nehirde
Elini yıkamanın bedeli ölümdü
Göç edip çürüdük
Çöp kusarak üç denize bi' hale büründük
Egzoz gazı soluyan
Sağı solu belli olmayan
Mangala gitti maganda
Orman yanar
Tabiatın gözleri kan ağlar
Kibir yaptı tavan
Fabrika bacası basar
Atom reaktörü, çöpü hasar
Electro smoke ile her an atakta
İnsan en büyük parazit
Gezegene bak lan
Hayvan kadar olamadı beşer
Ortama uyamadı revize eden
Faturasını gelecek nesil öder
Kıyamet şur'da mal gibi izle
Abi yapma
Atma şu izmaritini denize
Geri alamazsın
Gün gelir o pisliğini attığın denize hasret kalırsın, bakamazsın
Kurak Afrika görüntüleri uzak değil

Çocuğun büyüdüğü yer sulak değil
Çünkü yok ettik gölleri, nehirleri, ırmakları, hepsini
Nasıl acımadık?
İnanamıyorum
Elimizde varken hiç değerini bilmedik
Plastikle dolmuş mideleri hayvanların buna hiç mi üzülmedin?
Nette paylaşmaksa yetmez
Bi' şeyler yapmalı
Suyu kirletmeyin
Su gibi aziz olsun ülkem
Onun can damarlarına
Bu zehri vermeyin
Gel, gün olur hapsolür bu suçlu cümleler
Yenilir hiç olurum fark etmezler
Susmam, susamam
Korkma yanıma
Gel, gün olur hapsolür bu suçlu cümleler
Yenilir hiç olurum fark etmezler
Susmam, susamam
Ben bi' Beyaz Türküm, yasalarım Anglosakson ama kafam Ortadoğulu
Apolitik büyüdüm, hiç oy vermedim
Kafamı tatile, gezmeye, borca yordum
Adalet öldü, ucu bana dokunana dek sustum ve ortak oldum
Şimdi tweet atmaya bile çekiniyorum
Kendi ülkemın polisinden korkar oldum
Üzgünüm ama senin eserin ülkedeki umutsuz nesil
Senin eserin bu mutsuz kesim ve bu kurşun sesi
Sebebi nedir bilmeden hapiste çürüyen o suçsuz sefil
Senin, senin eserin, senin eserin bu korkunç resim
Bu yorgun sesim
Fakirin vergisiyle yatını katına katan
Asalak, haşere, geri, yolsuz vekil senin, senin eserin
Sen hiç yıkanmadın
Ölümlle bi' kez bile tıkanmadın

Elinde 3, dalga karton bardak kahve
Tek derdin o özenti start-up ın
Şimdi kapını kollaması gereken adalet gelir acımaz
Vurur kırar kapın
Çünkü çocuk öldü vuran memurdu diye Haklıdır dedin
Sesini çıkarmadın, yani suçlusun
Çünkü iki gün üzülüp sonra gözündeki nehri kuruttun
Tuğçe ve Büşra'nın katilini serbest bırakan hakimin adı neydi unuttun
Şimdi başına bi' şey gelse şehrin hukuk mu?
Bi' gece haksızca alsalar içeri seni
Bunu haber yapacak gazeteci bile bulamazsın
Hepsi tutuklu
Salınan katillerin aldığı canlar (geri gelmi'cekler)
Haksız yere hapiste geçen yıllar (geri gelmi'cekler)
Sen sustun, ses etmediğinden bindiler tepene
Haklarını elinden aldılar ve güzellikle geri vermi'cekler
Adalet sözde mülkün temeli
Tıkamış kulağını duymaz ne dediğini
Adeti, töresi, geleneği söyle
Giden kötüydü de gelen iyi mi?
Bu medeni mi?
Biz yiyemiyo'ken senin kürkünün bile yemediğini
Sizin polisiniz silahını çekip güpegündüz ortalıkta vuramaz dilediğini
Medya, basın, hukuk, asker, hepsi sizin için çalışırken aslen
Güneş bile üzerine doğuyo bu çocukların
İşe gidip geliyo'lar canlarına kasten
Silahınız kin
Bu çektiğimiz bizim günahımız değil
Planınız iyi
Ben bilmem bunun inananı kim?
Ama bilirim, gel
Silahımız dil
Ben sesiyim kayıp neslin
Sansürü olamam ayıp resmin

Ekibimi bu mezardan çıkarabilmek için hep gözlerim açık, uyanık ayık gezdim
Sopa, bıçak ne yazar ki? zayıf hepsi
Öncelikle olmalı akıl keskin
Sabır beynimi yiyip bitirirken yağmur gibi yağanları yakıp geçtim
Müzik yapmak dışında bi' yemedim
Polis tutukladı bi' şeyleri problem edip
Yine duruşmadayım sen konsere git
Ben aynı takım elbisemle 10 senedir
Biri dönüp desin bana Çaban boş yere değil
O gün kalbimi, ruhumu komple veriyim ama
Yargı gelip arıyor bedeli
Yaşıyorum cehennem, yanıyor bedenim
Merhaba Türkiye (3B)
Bende var hüviyet (T.C)
Yaşamaya çalışıyoruz hasbelkader gitmeden katakulliyeye
Ekranaya süs diye çıkan şarlata, hep fanatik biri
Fesatlık, kötü niyet salgın gibi
Eder daha manipüle
Bu bi' temsil ya da piyes
Bu uçaksa bu türbülans
Komşumuzdu Suriye
Şimdi bu gemideki vatandaş mı?
Huzurda değil ölü bile topraktakilerin ahı var
Sadece gazeteydi hürriyet
Sen olabildiğince özgür ol
Hepimizi bi' lokmada yutuveriyo
Pis boğazlı İstanbul
En iyi zamanları törpülüyö
Çözülemeyen gizemli esrar bu
Taşı toprağı altın (altın)
Eli verdim, kolu kaptı (saldır)
Ulaşım, eğitim, yargı (yardım)
Şeytan zehrini saldı (saldı)
Paranız olmalı, ya da birileriyle aranız olmalı

Kodamanlarda numaranız olmalı
Aksaray'da bir adamınız olmalı
Bizim yatımız katımız bi' de yalımız olmadı
Kumbaramız dolmadı da bununla doğmadım
Ki metropolde biraz amacın olmalı
Yapıcı olmadın, yakıca'n ormanı
Beton ormanda hayvan olman normal
Tutsak göz altların yine morlar
Yönetenler çağ dışı dinazorlar
Bu ormanda herkese göre rol var
Yeh sustukça sıra sana gelecek
Aydın beyinleri bekliyor karanlık gelecek
Mezun olucam
Cash para, diploma ver bana
Para yoksa ter dökmeliyim
Eğitimde fırsat eşitliğini fırsata çeviren bi' üniversiteliyim
Ben mezun oldum
Yarattığınız sistem yüzünden bi' serseriyim
Ben mezun oldum
Ya kasiyer olayım, ya da sinemada sana yer göstereyim
Sokak başı üniversite, ama köy okulları çok terste
Başa gelenin ideolojisi neyse o anlatılır her derste
Zengin, fakir ayrı
Torpile ya da parasına göre kayırır
Eğitim endüstridir
İnşaattan rant sağlamakla aynı
Kiminin kitap alı'cak bi' parası yok
Öğretmen atanı'cak ama arası yok
Milletvekili bi' tanıdık mı? wow
Beni anlaman da bu mantıkla zor
Bari bi' köy okulunun yardımına koş
Her tarafı kaos
Sen de biraz boğuş

Bu gece uyudu zorla çocuk
Okula gidecek yol yap
Neden bu gök, bu yıldızlar, bu galaksiler, gezegenler
Neden, neyden bu evren?
Neyden bu dünya?
Neden ben, neden sen, neden biz?
Sorgula, hele bi' sor lan bi' neden ben varım?
Nereden geldim ve neden bi' insanım?
Nasıl oldum? nasıl olduk? nası' oluyo'?'
Nası' anlam kattık? nası' doluyo' bu kafa?
Neye tapınıyo' hayat kimi kayırıyo'?'
Hasat ne doyuruyo' hesap
Anlasak, anlatıp her şeyi kavrasak da len
Anlamak mı yasak olabilir
Ama sadece bi' yanıtı yok bi' sürü cevap var koş git yanıt ara
Peşine düş mutlaka kanıt ara
Ruhunu demle hep yakıt ara lan
Kalbini tut ve de buna tanık ara
Hadi nefesini gör ve de git sanat ara
Sorgula sorgula atomları
Işık hızını düşün ve de git kanat ara
Sonra uç, uçabildiğin kadar
Uçabildiğin kadar uç
Uçabildiğin kadar uç
Bırak kendini
Ben bilmem, hiç kendimi korumak zorunda kalmadım
Bilmem, ben bi' çocuğu düşünmek zorunda olmadım
Hiç evlendirilmedim, evde dayak görmedim
Kendi evimde kendi odama zorla hapsedilmedim
Sözlerinizi kusmadım, yurdumdan edilmedim
Nefretinizle yanmadım, yakılarak can vermedim
Hiç kardeşim olmadı, hiç abimden korkmadım
Okuldan alınmadım, ben hiç öldürülmedim (ya, ya, ya)

Kadına el kalkmaz ulan beyinsiz
Erkeksin ama insan değilsin
Aslında o en iyiye layık
Kadına şiddete hayır
Ülkede erkek neden en üstte?
Minibüste, evde ya da metrobüste
Taciz şiddeti hiç bitmiyo'
Kınamakla falan iş bitmiyo'
Uh, ah, adam olamadınız
Bu kalıbının adamı mı para babalarınız?
Beşiktaş'ta beş tokat, leş hareketler
Cebi dolu ciğerin beş para etmez
Yaşadığın kafa ne? insan mısın?
Biz utandık ulan insan mısın?
İnsan mısın?
Bu hale nasıl gelir insan? nasıl?
Dünya, dönsün başım gibi
Aklımı kaybederek rüya
Nefesim, iç sesim
Düşerim derinlere
Dünya, dönsün başım gibi
Aklımı kaybederek rüya
Nefesim, iç sesim
Düşerim derinlere
Kaptı kafamı çarptı duvara
Beni koruması gereken tenime bastı cigara
Kaldırdı geri bütün delilleri kattı dumana
Yattım falaka,....., bu mu yargı burada?
Hangi kurala denk? (denk)
Cenk için hazırım, karışır her yer
Öğretilen bu işte
Şiddeti sevmek ve ipleri yermek
Bak Almanya buz gibi moruk
Bana sor sana diyim

Gençlerin çoğunda amfetamin, tilidin ya da weed..... ya da speed, crack
Sana göre güzel ama bana göre değil
Bana göre değil, kafana göre yürü bas mayına geber
Ederi kaç? kaç?
Kaç paraya bedel?
Yeter artık dönme teker gibi
Dost ol yeter bana
Geliyorsan dosdoğru gel
Bi' kap su ver, çok mu zor?
Vicdanlı ol be lanet
Anlamak istemiyo'sun ama bütün bu canlar sana bana emanet
Lan bi' düşün
Soğukta kışta dışarda tek başına yaşıyo'sun
Dilini anlayan kimse yok hep tehlike, hep felaket, hep afet
Kazanamazlar, ya yaraya rastlarlar
Ademe bi' türlü yaranamazlar
Vidana bakar paraya bakmaz
Toplayıp ormana atmak çözüm değil
Bunlar kurt değil, ormanda kendi başlarına yaşayamazlar
Onları sen savun, onlar kendi haklarını arayamazlar
Barınaklar dolu, memleket acı, seması kara
Sokak hayvanlarına tecavüz etmenin, işkence etmenin cezası para
Büyük ahlaksızlıklar için büyük aptallar lazımdır
Bütün insanlar suçlu değildir ama
Bütün hayvanlar masumdur
Gel, gün olur hapsolür bu suçlu cümleler
Yenilir hiç olurum fark etmezler
Susmam, susamam
Korkma yanıma gel
Gün olur hapsolür bu suçlu cümleler
Yenilir hiç olurum fark etmezler
Susmam, susamam
Gitme, gitme, gitme, gitme
Daha çok şeyi değiştirebiliriz bu hayatta

İnat etme
Hepimiz pes ettik vaktiyle
Şimdi sık yumruğunu
Sustur şu suskunluğunu
Unutma kafan atınca nasıl da dimdik durduğunu
İçin dışın nefret, gel
Hiçbir şeyi yaşamak kadar sevme
Sana bi dünya yaratamam da elini tutarım elbette
Varsın herkes terk etsin seni
Sen dünyayı terk etme
Seni yargılamıyorum
Acını tam olarak anlamam mümkün değil biliyorum
Kaldıramadığım yükleri bırakıp kendi yolundan gidiyorum ben
Sen de aynaya bak lütfen
Seni seviyorum de (seni seviyorum)
Ey, faşizm ne mi?
En amiyane deyimiyle faka basacağız
Beynelmilel el birliğiyle
Tek bildiğiniz siz
Ve de pek çok kazanın asıl sebebi aşırı hırs
Bu hırs bi' ebedi his
Evde eşine kız
Sokakta kriz
Fıss, tokatla köpeği
Cins ise değil de miks ise tabii
Akılsız, ey
Kendinden çalan hırsız
Polisten tırs, ey
Ol ister sistem
Hiç çiğ sığ birey
Bir neyin ne olduğunu
Bi' de bizi bil, biz façası pis de eli temiz bir nesiliz
Bu işin selesi siz de
Tekerı gidonu biz, ey

E bi tabi biz de biz gibi bir nes'lin peşindeyiz, ey
Bu tek emelimiz saygı tohum (ey)
Torun, ayna ol
Kaygı bol da yol
Ey, tam da bu
Ya boğul ya doğ
Tonla yanlışa, gırla doğru
Olsun torun, saygı tohum
Yüzüne bakmam yüzüm düşer o yerlere
Ayakları çıplakken gözleri dalar düşlere
Başı önünde ama beden çıkıyor sefere
Yok mecal dizinde
Bak, her bi' günü sürgüne
Kaçamıyo' kovalıyo' zalimler
Ele güne, ele bakıyor o gözler
Kodamanın parasını ateşe ver
Ve de koyduğumun egosunu bi' yere ser
Sokağa bakanın adını değil
Yoksulumun, yetimimin adını ver
Zabıtaları seyyara değil
Gökdelenlere gönder
Fırtınadan kopup giden dalların bi' tanesiyim
Fazla yol almış ve yıpranmış
İçimde neler dönüp durur anlatsam tarifi yok
Bazen evsiz bi' çocuğun hikayesiyim
Fırtınadan kopup giden dalların bi' tanesiyim
Fazla yol almış ve yıpranmış
İçimde neler dönüp durur anlatsam tarifi yok
Bazen evsiz bi' çocuğun hikayesiyim
Can pazarı, otobanlar can pazarı
365 günün riskli
Bitmiyo' gamsız magandası
Öde kan parası
Bi' kaza bayrama matem düşürür

Yürek dağlar acılar cabası
Bir sela çınlar kulaklarında
Hiç dinmez yarası
Trafik terörüne eşlik eder alkol, şiddet, hız tutkusu
25 yaşında yüz binlik arabaya binen gençlerin yok korkusu
Önce emniyet sonra hoşgörü
Sabır, selamet gerekiyor insan
Ufacık bir hata her şeyi karartır inan yok dönüşü (yok dönüşü)

19. ‘Holocaust’ rap müziğinin sözleri

Koyduğum nokta belki son
Ben bunu bilemem aynı bomba
Gibi gelir sana belki de aynı ton
Dibi delik gelebilir ama aynı fon
Kendini bilemez montofon
Ve monoton yaşar hep alt aynı don
Anlatırım ben derdimi yalnız
Ey, bi' mini microphone

Şimdi bana bi' bakınız hadi
Muamelesi kesebilir hasi
Ve de Muhammed Ali gibi gelir asi
Bana bak, beni gör ve de öl vasi
Sesim hep duyulur tepeden bariton
Mekanım olabilir her an ozon
Yanıma gelenin canına girecektir
Ey, bi' mini microphone

Bunu ben, bunu sen, şunu ben, onu sen
Gülü ben, günü sen, fenomen olacak dolacak her yer
Menemen kıvamı balçık gelemem
Elemem dostumu göremezsem
Düşmanın postunu yere seremezsem
Rüzgar gibi esemezsem, veremezsem

Kalbimi, geri gelemesem
Sen beni bilemedin, yüreğimi göremedin
Kendini bilemedin, yamacıma gelemedin
Amacına varamadın, her yeri karaladın
Barışı da yaraladın, acımadan aldın
Rüyalara daldın, bal arısı, gök karası
İstanbul kalem harp okulundan çıktı en baba Rap işte başına darısı
ma ma ma ma microphone'unu getirsene, bana baksana
Laklak etme sakın ha sen beni dinle
Kelimelerimi kilometrelerce milimetrik hesaplarla yazdım ha
İhtiyacınız var mı yardıma? hatalı rhyme'lar
Fatalrhyme'la çatal olur ha
Yatacaktır yere, bala banacaktır, kanacaktır
Akacaktır, rüzgar gibi esecektir, geri gelecektir
Ceza etnik bir sentezdir, bela teknik bir arızadır
Üç fazdır, kanadı kırıktır
Taktik kuşkunun oluşumudur
Şu yaptığım rap'teki uçurumdur
Bak beni gör hadi kamil ol
Tepeden tırnağa sen hami ol
Rap'e göz kulak oldum, sen de ol
Ve de holocaust'u gören insan ol
Arı gibi uç, kartal gibi kon
Ve de sen köle ol ya da ben patron
Rhyme'larım can yakabilir ha, pardon ya
Ey, bi' mini microphone
Bana bak (ay)
Yo kalbini aç, son atak
Yo muamele pak katarakt
Yo görünen köy bu dayak, sözlerle gelen
Kendini Nostradamus sanana namus gerekir
Ceza gibi bir kâbus gerekir
Fanus gibi çikita bir muz(ha)

Bana bir bakınız akınız, underground'u
Kafanıza takınız, yakınız, aleve veriniz her yeri
Holocaust'u görünüz, gösteriniz
İşte bu Hip Hop gösterimiz
Yo, Allah Rap'in cezasını verdi.

20. "Toz Taneleri" rap müziğinin sözleri

Hüznümün en yükseğinden şöyle baksan manzarama gözlerini alamazdın
Gözlerini alırdılar
Mazi bazen mavi, bazen haki, bazen zifir ve mazidekiler bazen şeker bazen zehir
Karanlığa yanaşır aydınlık limana yanaştığı gibi geminin
Güzellik arayışında çirkin
İçinde çok kişi var terketmediğin
Yapamasan da olsaydı en azından sarfetmişliğin
Kaç kendinden, yarış mesafelerle
Ya da korkma seni kurtar savaş süvarilerle
Bak ben kopardım güneşten parçalar ellerimle, fırlattım onun kardan adamlarına var
gücümle
Eksik kalan şiirlerini topluyorum bugünlerde ömrümün ve
Çıplak ayaklarımın izleri asfaltta
İki kişilikken teke düştüm hayatta ama double söyledim rakımı masama inatla
Uçur beni rüzgar toz taneleri gibi burdan uzağa doğru
Gel beni kurtar, alalım başımızı gidelim uzağa doğru
Elimde bir gül var, dikenleri sivri batar tenime doğru
Bu kaçınıcı ihtar hayatın iki dudağı arasından yüzüme doğru
Sakladım benim için beni bana, hatırlatır zor zamanda beni bana diye
Sakladım benim için beni bana, hatırlatır zor zamanda beni bana diye
Yaşıyor gibi yapıp aralarında ölü de gezdim ama üzerimden düşen ölü toprağının
tozunu tekmeledim sonra
Nefes kadar hafifledim, iyi, güzel hafifken herşey ağırlaştı hiddetim
Yerle gök arasında ortaya bakarken gözüm tam o anda içime oturur öküzüm
Zaman belli zaman gelip yanaklarımdan makas alır
Gözümün önüne düşer dün ve bugün parçalanır gözümün önünde

Ah be hayat bir kez de bir dediğimi ikilettirme, duymak istemiyorum işittirme
Ciğeri onun mangalında pişirtirme
Işıkları yuttu gece, kalem uyandı gece gece
Yarınlarımla cümlelerini kuruyorum şu an hece hece
Ben mırıldanan adam
Dilsiz odam sanki okyanusun ortasında ıssız adam
Uçur beni rüzgar toz taneleri gibi burdan uzağa doğru
Gel beni kurtar, alalım başımızı gidelim uzağa doğru (gel beni kurtar, gel beni kurtar)
Elimde bir gül var, dikenleri sivri batar tenime doğru (tenime doğru, tenime doğru
batar)
Bu kaçınıcı ihtar hayatın iki dudağı arasında yüzüme doğru

EK-2 "Anket İzin Belgesi"

Evrak Tarih ve Sayısı: 28/01/2020-5804

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 69972237-302.08.01-E.5804
Konu : Anket Uygulama İzni Selin OTCAN

28/01/2020

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 26/12/2019 tarihli ve 88642353-730.08.03-E.42158 sayılı yazınız.
b) Niğde Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğünün 15/01/2020 tarihli ve 61900286-604.01.01-E.1015520 sayılı yazısı.

Enstitünüz Müzikoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Selin OTCAN, Prof. Dr. Feyzan VURAL danışmanlığında "Türk Rap Müziğinde Yaşanan Değişim: Uygulamalı ve Karşılaştırmalı Bir Çalışma" konulu tez çalışması kapsamında Merkez liselerde öğrenim gören öğrencilere anket uygulaması yapmasının uygun görüldüğüne dair Niğde Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğünün ilgi b) de kayıtlı yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

e-İmzalıdır

Prof. Dr. Cahit Tağı ÇELİK
Rektör Yardımcısı

Ek: İlgi b) Yazı (2 sayfa)

Ek: Valilik Onayı (1 Sayfa)

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres:Merkez Yerleşke Bor Yolu 51240 Niğde
Telefon:3882252707 Faks:3882252701
e-Posta:oidb@ohu.edu.tr Elektronik Ağ:www.ohu.edu.tr

Bilgi için: Alişan Koyuncu
Unvanı: İdari Büro Görevlisi
Tel No: 0 388 225 2708

Evrak Tarih ve Sayısı: 28/01/2020-579

T.C.
NİĞDE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 61900286-604.01.01-E.1015520
Konu : Araştırma İzni:
(Selin OTCAN)

15.01.2020

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi :a) Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve
Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
b) 30.12.2019 tarih ve 8645 sayılı yazınız.

Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzikoloji Ana Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi Selin OTCAN 'ın Dr.Feyzan VURAL danışmanlığında " Türk Rap Müziğinde Yaşanan Değişim " isimli tez çalışmasını Müdürlüğümüze bağlı Merkez liselerde öğrenim gören öğrencilere yapması ile ilgili Valilik Makamından alınan 14/01/2020 tarihli ve 970344 sayılı onay ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Halil İbrahim YAŞAR
Vali a.
Millî Eğitim Müdürü

Ek : Valilik Onayı (1 Sayfa)

Bu evrakın 5079 Sayılı Kanun gereğince
E-İMZA ile imzalandığı tasdiqlenmiştir. 15.01.2020
MÜHÜR ADI SOYADI
Hasan Hüseyin ÖZTEKİN
Sürekli İşçi

Bu belge 5079 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile onaylanmıştır.
Elektronik Ad: <https://nigde.meb.gov.tr/> Tel: 0 (388) 232 32 72
e-posta: erge51@meb.gov.tr Faks: 0 (388) 232 32 74

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden e293-e290-3b78-aca1-2e80 kodu ile teyit edilebilir.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28/01/2020-579

T.C.
NİĞDE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 61900286-604.01.01-E.970344
Konu : Araştırma İzni
(Selin OTCAN)

14/01/2020

VALİLİK MAKAMINA

İlgi :a) Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
b) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin 30.12.2019 tarihli ve 8645 sayılı yazısı.

İlgi (a) yönerge doğrultusunda ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitemizin ilgi (b) yazısı gereği Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzikoloji Ana Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Selin OTCAN'ın, Prof .Dr. Feyzan VURAL danışmanlığında "Türk Rap Müziğinde Yaşanan Değişim : Uygulamalı ve Karşılaştırılmalı Bir Çalışma" konulu tez çalışması kapsamında Niğde Merkezde bulunan lise öğrencilerine anket uygulaması yapması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Halil İbrahim YAŞAR
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
14/01/2020

Adnan TÜRKDAMAR
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:
-Araştırma Değerlendirme
Formu ve Ekleri (19 sayfa)

Bu evrakın 50/0 Sayılı Kanun gereğince
E-İMZA ile imzalandığı tespit edilmiştir. A-5-101-1/2020
ADI SOYADI
Ünvanı
İmzası
Hasan Hüseyin ÖZTEKİN
Sürekli İsc

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Elektronik Ağ: <https://nigde.meb.gov.tr/>
e-posta: arges1@mcb.gov.tr
Tel: 0 (388) 232 32 72
Faks: 0 (388) 232 32 74

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 7324-091f-310b-bf0f-17af kodu ile teyit edilebilir.

EK-3 ANKET UYGULANAN OKULLAR LİSTESİ

1-Cumhuriyet Anadolu Lisesi

2-Niğde Anadolu Lisesi

3-Yunus Emre Anadolu Lisesi

4-Efe Osman Apaydın Anadolu Lisesi

5-Yavuz Sultan Selim Anadolu Lisesi

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Selin OTCAN
Doğum Yeri ve Tarihi : Ankara 1983
Medeni Hâli : Evli
İletişim Bilgileri : otcanselin@gmail.com
0553 405 03 44 (GSM)

EĞİTİM

1997-1998 Çankırı Lisesi
1998-2000 Niğde Atatürk Lisesi
2000-2004 İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Eğitim
Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü

İŞ DENEYİMİ

Eylül 2006 – Ağustos 2009 Kayseri/Yahyalı Mustafa Koyuncu Anadolu Öğretmen
Lisesi Müzik Öğretmeni
Atatürk Ortaokulu Müzik Öğretmeni
Ali Elmacı İlköğretim Okulu Müzik Öğretmeni
Eylül 2010 – Ağustos 2012 Mersin Necatibey İlköğretim Okulu – Müzik Öğretmeni
Eylül 2012 – Ağustos 2016 İstanbul/Maltepe Hasan Şadoğlu Ortaokulu Müzik
Öğretmeni
Eca Elginkan İlkokulu Müzik Öğretmeni
Temmuz 2017-Hâlen Niğde Karaatlı İmam Hatip Ortaokulu Müzik Öğretmeni

